

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สสค.สาร

“...การดำรงชีวิตที่ดีจะต้องปรับปรุงตัวตลอดเวลา
และการปรับปรุงตัวนี้จะต้องมีความเพียรและความอดทนเป็นที่ตั้ง
ถ้าคนเราไม่หมั่นเพียร ไม่มีความอดทน ก็อาจจะท้อใจไปโดยง่าย
เมื่อท้อใจไปแล้วไม่มีทางที่จะมีชีวิตเจริญรุ่งเรืองแน่ ๆ ...”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่ครูและนักเรียนโรงเรียนจิตรลดา
วันที่ 27 มีนาคม 2523

ขอ คุยด้วย

สคค.สารฉบับนี้มีสาระดี ๆ มาแนะนำอีกเช่นเคย อาทิ **CPLO Corner** ซึ่งแนะนำผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.) ชุดแรก นับตั้งแต่ประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา พ.ศ. 2551

นอกจากนี้ ยังมีเรื่องพิเศษที่น่าสนใจในคอลัมน์ **รู้ไว้ใช้ประโยชน์** คือ การส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งให้ข้อมูลเรื่องกำหนดเวลาและจำนวนสำเนาเอกสารที่ส่วนราชการต้องจัดทำเพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี และเรื่องการยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ฉบับนี้เปิดตัวคอลัมน์ใหม่ **“มุมที่ไม่ได้มอง”** ที่คุณโมนาจะนำเสนอเรื่องราวแง่คิดดี ๆ ที่เราอาจมองข้ามไป ให้เราได้อ่านติดตาม และนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

คณะทำงานจัดทำ สคค.สาร

บทความ/ข้อความ หรือความเห็นใด ๆ ที่ปรากฏใน “สคค.สาร” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และคณะทำงานฯ ไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

สารบัญ

แนะนำ ปคร. ชุดใหม่ที่แต่งตั้งตามระเบียบ ปคร.	3	2) การส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี	24
เรื่องเล่า...ชาวอาลักษณ์	7	นวัตกรรมรอบโลก : กางเกงคีย์บอร์ด	26
เรื่องประกาศในราชกิจจานุเบกษาที่สำคัญ	10	ท้องถิ่นควรรู้ : การใช้มาตรการบังคับทางปกครองของ	27
มุมที่ไม่ได้มอง : “สังการ” : เฝ้าพิจารณาหรือประสิทธิภาพ	12	นายกเทศมนตรีตำบลเขาสามมิ่ง ตามกฎกระทรวง	
CABINET dot THAIGOV	15	ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติ	
องค์ความรู้ : อำนาจและหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี (ตอนจบ)	16	วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539	
รู้ รัก ภาษาไทย : จมูกมด	18	ปฏิทินต่างประเทศ	29
มติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ	19	ไปไหน..ไปกัน.. : จังหวัดนครราชสีมา	30
รู้ไว้ใช้ประโยชน์ : 1) การยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบ	22	หิ้งหนังสือ : The Last Lecture	31
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ และ		ธรรมเตือนใจ	32

เปิดรับเรื่องร้องเรียน ข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชันของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ผ่านทางตู้ ปณ. 2 ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10302

แนะนำ ปคร. ชุดใหม่ที่แต่งตั้งตามระเบียบ ปคร.

หลังจากที่ได้แนะนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา พ.ศ. 2551 ไปใน สลค.สารฉบับเดือนกันยายน 2551 และได้ให้ภาพบรรยากาศการจัดประชุมชี้แจงระเบียบ ปคร. เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2551 มาเผยแพร่ใน สลค.สารฉบับเดือนพฤศจิกายน 2551 แล้ว วันนี้คอลัมน์ CPLO Corner กลับมาอีกครั้งโดยจะขอแนะนำ ปคร. ชุดใหม่ล่าสุดนับเป็น ปคร. ชุดแรกที่แต่งตั้งขึ้นตามระเบียบฯ

การแต่งตั้ง ปคร. ตามระเบียบ ปคร. นี้แตกต่างไปจากการแต่งตั้งในช่วงที่ยังไม่มีระเบียบใช้บังคับ กล่าวคือ เดิมเรานับกันว่า วันที่ที่ ปคร. ได้รับการแต่งตั้งคือวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายชื่อ ปคร. ทั้งหมดที่นายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแต่ในระเบียบ ปคร. ข้อ 5 ได้กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารเป็นผู้แต่งตั้ง ปคร. ดังนั้น วันเริ่มดำรงตำแหน่ง ปคร. คือวันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้ง นอกจากนี้ในระเบียบ ปคร. ยังได้กำหนดให้ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมี ปคร. ด้วย ดังนั้น จึงมี ปคร. เพิ่มขึ้น 14 ส่วนราชการ ได้แก่ (1) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (2) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (3) สำนักราชเลขาธิการ (4) สำนักพระราชวัง (5) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (6) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (7) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (8) ราชบัณฑิตยสถาน (9) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (10) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (11) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (12) สำนักงาน

CPLO ย่อมาจาก

Cabinet and Parliamentary Liaison Officer

หรือในภาษาไทยเราเรียกว่า

ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

เรียกย่อ ๆ ว่า **ปคร.**

เป็นผู้แทนของหน่วยงานทำหน้าที่เป็น

“ผู้ประสานงาน” ในภารกิจคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

และเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน

ให้ภารกิจทั้ง 2 ด้านดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย

ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา พ.ศ. 2551

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ฉบับประกาศและงานทั่วไป ตอนพิเศษ 152 ง

วันที่ 12 กันยายน 2551

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (13) สำนักงานอัยการสูงสุด (14) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งทำให้ ปคร. ชุดใหม่นี้นอกจากจะมี ปคร. ใหม่จากส่วนราชการที่ ปคร. ท่านเดิมเกษียณอายุ หรือเลื่อนไปเป็น ปลัดกระทรวง ก็ยังมี ปคร. ใหม่จากส่วนราชการที่ยังไม่เคยมีระบบ ปคร. มาก่อน

โดยปกติเมื่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่เข้ารับบริหารราชการแผ่นดินแล้ว รัฐมนตรีแต่ละท่านจะแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ ปคร. และเช่นเดียวกันคณะรัฐมนตรีชุดนี้ซึ่งมีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้แต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ ปคร. ซึ่งมีรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อผู้ปฏิบัติหน้าที่ ปคร.

1. นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ปคร. ของรองนายกรัฐมนตรี (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ)	2. นางอัญชลี เทพบุตร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ปคร. ของรองนายกรัฐมนตรี (นายกรณ์ศักดิ์ สภาวสุ)
3. นายอรรถพล สรสุชาติ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ปคร. ของรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์)	4. นายวิฑเณนทร์ มุตตามระ เลขาธิการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปคร. ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิพย์ วงศ์หนองเตย)

รายชื่อผู้ปฏิบัติหน้าที่ ปคร.

5. นายกองศักดิ์ ยอดมณี เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปคร. ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายวีระชัย วีระเมธีกุล)	6. พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา รองปลัดกระทรวงกลาโหม ปคร. ของกระทรวงกลาโหม
7. นางสาวสุภา ปิยะจิตติ รองปลัดกระทรวงการคลัง ปคร. ของกระทรวงการคลัง	8. นายพทุทธิพงษ์ กุลทันทน์ เอกอัครราชทูตประจำกระทรวง ปคร. ของกระทรวงการต่างประเทศ
9. นายปรีดี โชติช่วง รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปคร. ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	10. นางกานดา วัชรากัย รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ ปคร. ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์
11. นายรัชชัยย์ สำโรงวัฒนา รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปคร. ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	12. นายถวัลย์รัฐ อ่อนศิระ รองปลัดกระทรวงคมนาคม ปคร. ของกระทรวงคมนาคม
13. นายชาติริ ช้วยประสิทธิ์ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปคร. ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	14. นายธนาธิปไตย ศิริปะชะนะ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร ปคร. ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
15. นายไกรฤทธิ นิลคุหา รองปลัดกระทรวงพลังงาน ปคร. ของกระทรวงพลังงาน	16. นางศรีรัตน์ รัษฎปานะ รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปคร. ของกระทรวงพาณิชย์
17. นายต่อพงษ์ อำพันธุ์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปคร. ของกระทรวงมหาดไทย	18. นายมนูญ ปุญญกริยากร รองปลัดกระทรวงแรงงาน ปคร. ของกระทรวงแรงงาน
19. นายสมชาย เสียงหลาย รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปคร. ของกระทรวงวัฒนธรรม	20. นายชัยวัฒน์ ต่อสกุลแก้ว รองปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปคร. ของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
21. นางศรีวิภากร เมฆธวัชชัยกุล รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปคร. ของกระทรวงศึกษาธิการ	22. นางศิริพร กัญชนะ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปคร. ของกระทรวงสาธารณสุข
23. นายอนุสรณ์ เนืองผลมาก รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปคร. ของกระทรวงอุตสาหกรรม	24. นายเอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ปคร. ของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
25. นายอนุสิษฐ คุณากร ที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง ปคร. ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ	26. นางเบญจวรรณ สร้างนิทร รองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ปคร. ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
27. นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ปคร. ของสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	28. นายอินทร์จันทร์ บุราพันธ์ รองราชเลขาธิการ ปคร. ของสำนักราชเลขาธิการ

รายชื่อผู้ปฏิบัติหน้าที่ ปคร.

29. นายรัตนาวุธ วัชรโทย ที่ปรึกษาดำเนินการพิเศษ ปคร. ของสำนักพระราชวัง	30. นายโกวิท เพ่งพาณิชย์ รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปคร. ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
31. นายอานนท์ บุญยะรัตเวช เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปคร. ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	32. นายมานิต ทองสอน เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน ปคร. ของราชบัณฑิตยสถาน
33. นายกิตติ ลิ้มชัยกิจ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปคร. ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	34. นางโฉมศรี อารยะศิริ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปคร. ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
35. นายอัษฎพร จารุจินดา รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ปคร. ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	36. นายอาวุธ วรรณวงศ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ปคร. ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
37. นายอรรถชัย บุรกรรมโกวิท รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ปคร. ของสำนักงบประมาณ	38. นายนันท์วัฒน์ สามารถ รองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ 2 ปคร. ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
39. นางจุฬารัตน์ บุญยากร ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปคร. ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	40. พลตำรวจตรี วรเวทย์ วินิตเตยานนท์ รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8 ปคร. ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
41. นายอนุสรณ์ เนื่องผลมาก รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปคร. ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	42. นายวัชรินทร์ จอมพลาพล รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปคร. ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
43. นางวรารัตน์ อติแพทย์ รองเลขาธิการวุฒิสภา ปคร. ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	

หมายเหตุ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และสำนักงานอัยการสูงสุดยังไม่แต่งตั้ง ปคร.

นอกจากนี้ เพื่อให้การประสานงานในส่วนขององค์กรหลักในกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปด้วยความราบรื่นจึงขอแนะนำเพิ่มเติมในส่วนของ ปคร. ขององค์กรหลักในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้แก่

- ปคร. ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล** รองเลขาธิการสภาการศึกษา
- ปคร. ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- นายสมเกียรติ ขอบผล** รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ปคร. ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- นายพินิติ รตนานุกุล** รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- ปคร. ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นายประเสริฐ แก้วเพ็ชร รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ภายหลังจากการแต่งตั้ง ปคร. แล้ว เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ ปคร. ทุกท่านได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน และสร้างความรู้จักคุ้นเคยระหว่าง ปคร. จากทุกส่วนราชการ ซึ่งจะนำไปสู่การประสานงานและการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ดีขึ้น สลค. จึงได้จัดสัมมนาเพื่อพัฒนาระบบ ปคร. เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2552 ณ โรงแรมรอยัล ปริ๊นเซส ซึ่งมี ปคร. ให้ความสนใจเข้าร่วมสัมมนาเป็นจำนวนมาก

หากท่านผู้อ่านสนใจรายละเอียดเกี่ยวกับระบบ ปคร. เพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นสรุปการสัมมนา ภาพบรรยากาศ ฯลฯ สามารถเข้าไปดูได้ที่เว็บไซต์ ปคร. (www.mobilesoc.soc.go.th/cplo/web/Index_CPLO_Center.htm)

การสัมมนาเพื่อพัฒนาระบบ ปคร. วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2552 ณ โรงแรมรอยัล ปริ๊นเซส รองนายกรัฐมนตรี นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้อบรมนโยบายเรื่อง “ความคาดหวังของ คณะรัฐมนตรีในการประสานงานของ ปคร.” ซึ่งมีเนื้อหาที่น่าสนใจ ดังนี้

...ผมอยากเรียนให้ทราบว่า ไม่ว่าในขณะนั้น ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีคิดที่จะตั้งระบบ ปคร. ขึ้นมา เขาจะมีความคาดหวังมากมาย อย่างที่ผมพูดหรือไม่ก็ตาม แต่ว่าเมื่อมาถึงวันนี้ ถ้าท่านตั้งหัวข้อมถามผมว่า คณะรัฐมนตรี มีความคาดหวังอย่างไร ผมตอบได้ว่า ผม คาดหวังว่า ท่าน ปคร. ทั้งหลายจะช่วยให้ การทำงานของคณะรัฐมนตรีเป็นไปด้วย **ความรวดเร็ว รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ** นั่นคือความคาดหวัง นอกจากนี้ ผมยังคาดหวัง ที่จะเห็นว่าท่านทั้งหลายสามารถเป็นตัวแทน ของข้าราชการที่พิสูจน์ให้เห็นความเป็นมืออาชีพ ของข้าราชการจริง ๆ ...

เรื่องเล่า ชาวาลักษณ์

นายาลักษณ์ พงษ์าลักษณ์

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

ครับ...ที่ผ่านมาเรื่องเล่าชาวาลักษณ์ก็ได้้นำเรื่องราวเกี่ยวกับการทูลเกล้าฯ ถวายฎีการ้องทุกข์ ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย เป็นราชธานีมาจนกระทั่งถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ฉบับล่าสุดที่ผ่านมาก็เป็นการกล่าวถึงการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ดังนั้น ฉบับนี้ก็จะขอเริ่มต่อด้วยการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 กันเลยนะครับ

ในสมัยรัชกาลที่ 7 แม้ว่าเจ้าพระยามหิธรจะพ้นจากตำแหน่งสมุหพระนิติศาสตร์ แต่เมื่อท่านยังคงดำรงตำแหน่งราชเลขาธิการ จึงต้องทำหน้าที่ควบคุมงานในกรมนี้ทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะที่ท่านเป็นนักกฎหมายเก่า เพราะฉะนั้นฎีกาทุกเรื่องที่จะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาจึงมีความเห็นของท่านแนบท้ายเรื่องเพื่อประกอบพระราชวินิจฉัย วิธีปฏิบัติของเจ้าพระยามหิธรในประเด็นนี้ จึงเป็นการช่วยแบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้เป็นอย่างมาก แต่ก็ก็มีผลกระทบจากการที่ท่านเป็นผู้ที่มีความเคร่งครัดต่อตัวบทกฎหมาย การตัดสินฎีกาบางเรื่องว่า “ไม่มีมูล” ก็ดี หรือการถวายคำปรึกษาในเชิงให้ยึดถือกฎหมายและข้อบัญญัติในกฎหมายก็ดี เหล่านี้ล้วนแล้วแต่นำมาซึ่งความท่างเห็นระหว่างพระมหากษัตริย์กับราษฎรทำให้ภาพของกษัตริย์ที่ทรงเอาพระทัยใส่ดูแลทุกข์สุขของราษฎร ดังที่ล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ 5 ได้ทรงปฏิบัติ ได้เปลี่ยนแปลงไปโดยมีหน่วยงานหนึ่งซึ่งอยู่คั่นกลางที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและผู้ใต้ปกครอง นับวันแต่จะห่างไกลกันยิ่งขึ้น

ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ พระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจปกครองไพร่ฟ้าประชาราษฎร์ตามรอยพระบาทสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชสืบมา พระองค์ทรงมุ่งถึงประโยชน์สุขของอาณาประชาราษฎร์เป็นอันดับแรก ทรงอุทิศเวลาส่วนใหญ่ทรงเสวยสละความสุขส่วนพระองค์ ต้องทรงเหน็ดเหนื่อยพระวรกายออกประพาสเยี่ยมราษฎรไปทั่วประเทศ เพื่อพระองค์จะได้ทรงทราบถึงทุกข์สุขของประชาชนพลเมืองด้วยพระเนตรพระกรรณ ราษฎรที่คิดว่าตนหาที่พึ่งไม่ได้อีกแล้ว ก็ยังทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทุกแห่งที่ราษฎรจะเข้าถึงพระองค์ได้และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้รับไว้เรื่องใดอยู่ในพระราชอำนาจก็จะพระราชทานพระบรมราชานุญาตด้วยพระองค์เอง หากอยู่นอกเหนือพระราชอำนาจก็จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ส่งเรื่องไปยังหน่วยราชการหรือ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
รัชกาลที่ 9

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับมีกระแสพระราชดำรัสเร่งรัดให้ความช่วยเหลือตามต้องการ

ฎีกาที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ถวายนั้นแบ่งเป็นสองประเภท คือ

1. ฎีกาที่มีขั้นตอนตามกฎหมาย อาทิ ฎีกาของผู้ที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วให้รับโทษทางอาญา ฎีกาประเภทนี้มักเรียกกันว่า ฎีกานักโทษ ซึ่งผู้ต้องคำพิพากษาหรือผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องสามารถทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อขอรับพระราชทานอภัยโทษได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 259 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชอำนาจพระราชทานอภัยโทษได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 191

2. ฎีกาที่ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายโดยตรง ฎีกาประเภทนี้เป็นเรื่องที่ผู้เดือดร้อนขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาตในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อย ครอบคลุมตั้งแต่

ปัญหาปลักย่อยจนกระทั่งเรื่องที่เป็นผลประโยชน์มหาชน เช่น ขอพระราชทานยืมเงิน โอดครวญเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ ขาดที่ทำกิน ขัดแย้งเรื่องที่ดิน เรื่องขอให้ได้ศึกษาต่อ ถูกกลั่นแกล้งให้ออกจากราชการ กล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ ฝนแล้ง น้ำท่วม จราจรติดขัด เป็นต้น ฎีกาประเภทนี้มักเรียกว่า ฎีการ้องทุกข์ขอพระราชทานความเป็นธรรม ซึ่งไม่มีอยู่ในกฎหมายใดแต่เป็นช่องทางของราษฎรที่จะนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาเพื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทถึงพระเนตรพระกรรณ ดังปรากฏมาแต่โบราณจัดว่าเป็นพระราชอำนาจและพระราชภาระมาแต่โบราณจนกลายเป็นนิติประเพณี

เนื่องจากฎีการ้องทุกข์ไม่มีรูปแบบและวิธีการถวายเหมือนดังกรณีนักโทษ ราษฎรจึงมักทูลเกล้าฯ ถวายเป็นการผ่านราชเลขาธิการ หรือมิฉะนั้นก็ถวายในเวลาเสด็จพระราชดำเนินผ่าน การทูลเกล้าฯ ถวายในกรณีหลังมักก่อให้เกิดปัญหาอยู่เนือง ๆ ฝ่ายราษฎรก็ตั้งท่าจะถวายต่อพระหัตถ์ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ก็จำเป็นต้องตรวจสอบเพื่อถวายความปลอดภัย บางครั้งก็เกินเลยถึงขั้นตรวจสอบเนื้อหาและระงับยับยั้งไว้ ราษฎรบางพื้นที่ก็ต้องการช่องทางอื่นให้แยบคายจนกลายเป็นโกลาหล สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เคยรับสั่งเล่า เมื่อ พ.ศ. 2523 ว่า

“ฎีกาที่ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็มากมาย กายกอง คือระยะหลังนี้ ชาวบ้านก็มาปรับทุกข์กับพระเจ้าอยู่หัว (ทรงพระสรวล) มีอะไรเขาก็มาบอกปรับทุกข์หมดเลย มีอะไรเขาก็ขอให้ท่านช่วยโน่นช่วยนี่ หรือแนะนำว่าเขาควรจะทำอย่างไร...เขาบอกว่าถ้าท่านเสนอช่วยบอกทางรัฐบาลได้ด้วยยิ่งดี อย่างน้อยนะนะชาวบ้านว่าจะทำอะไรดีกับชีวิตนี้ เขาบอกว่า เขาสู้ไม่ไหว ต้องจอดเรือกันเป็นแถว ฯลฯ

ชาวบ้านภาคใต้ฉันฉลาด รู้ตัวว่าจะถวายฎีกาที่ต้องทำอย่างไร เอาซ่อนไว้ใต้ดอกไม้อแล้วเอาดอกไม้้นั้นมาให้บอกว่านั้นข้างล่างนะ ฎีกาอยู่ข้างล่าง (ทรงพระสรวล) รู้จักด้วยนะซ่อนไว้ไม่เห็นนั้นฎีกาที่ตำรวจเขาจะตรวจค้นก่อน อย่างที่ทุ่งใหญ่ นครศรีธรรมราชนี่ ถ้าตามไปดูจะเห็นเขามียามเฝ้ากัน แล้วก็พยักหน้า หัวหน้าเขาก็เขละ อดส่ำห้ซ่อนแทรกเข้าไปไว้ในดอกไม้พับเสียจนนิดเดียว...

เมื่อฉันได้รับฎีกาแล้วก็จะซีร็อก และส่งไปให้ราชเลขาธิการ พระเจ้าอยู่หัวแล้วส่งไปที่ราชการ เขาบอกว่าลูกน้องเสียฉลองนี้ฆ่าคนของเขา ซึ่งเป็นชาวบ้าน ปิดถนน ปิดสวนยาง เขาร้องให้บอกว่าเขาไม่รู้อะไรก็กิน ขอให้ท่านช่วย ขอให้ทหารของพระเจ้าแผ่นดินช่วย แล้วก็เซ็นชื่อกันยาว

ฉันเอาไปให้แม่ทัพ แม่ทัพเห็นเขาก็อึ้ง”

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้รับสั่งเล่าพระราชทานกลุ่มนักข่าวหญิงว่า “ไปแย่งฎีกาจากตำรวจโดยมากเป็นตำรวจราชสำนัก เขาไม่ยอมให้ยุ่งการเมืองคือ ประชาชนเห็นเราใกล้เข้ามาก็คงจะชักออกมาจากชายพกหรือตะกร้า ตำรวจก็แย่งมาเสีย สององค์นี้ก็ไปวิ่งแย่งจากมือตำรวจ (ทรงพระสรวล) เสร็จแล้ว แม่เล็กบอกเล็กได้มาแล้ว”

ก็บอกเขา โอ้ คุณถ้าเผื่อปิดนี้ บ้านเมืองเราจะไปไม่ไหวนะ ราษฎรไม่รู้จะออกทางไหน เราก็มีหน้าที่เอามาแล้วเอาไปให้แกรัฐบาลเท่านั้น อย่างไปปิด ๆ นี่ประชาชนไม่รู้จะไประบายทางไหน แะเลย บ้านเมืองไม่ปลอดภัย”

ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเอาพระราชหฤทัยใส่ในปัญหาความเดือดร้อน ความไม่เป็นธรรมในสังคมอย่างยิ่ง ได้มีพระราชดำรัสหลายครั้งว่าส่วนหนึ่งของปัญหาเกิดจากการที่ประชาชนไม่รู้จักกฎหมายและไม่มีใครไปอธิบายไปชี้แจง ในปี พ.ศ. 2523 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาพระราชทานพระราชวโรกาสให้นักข่าวหญิงจากสื่อมวลชนทุกสาขาเข้าเฝ้าฯ และพระราชทานสัมภาษณ์ ในบรรดาคำกราบบังคมทูลถามหลายข้อ ได้มีผู้กราบบังคมทูลถามเรื่องหนึ่ง และได้มีพระราชกระแสที่น่าสนใจเกี่ยวกับกฎหมายซึ่งตรงกับพระราชกระแสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เคยพระราชทานไปหลายปีก่อนหน้านั้นแล้วว่า

“(ทูลถาม)

ความทุกข์ของเขาที่แท้จริงคืออะไรบ้าง พระพุทธเจ้าคะ (ทรงตอบ)

เขาบอกว่า เขาไม่ได้รับความเป็นธรรม

ถามว่า ไม่เป็นธรรมทางไหน โดยมากจะเป็นเรื่องที่ดิน คือหมายความว่าที่ดินที่เขาอยู่ก่อน แต่เขาไม่มีหรือเขาไม่รู้ว่าจะต้องมีใบโนนใบนี้ อยู่มาตั้งแต่ ปู่ ย่า ตา ยาย แล้วอยู่มา ๆ ก็โดนสั่งให้ออกจากที่ดินที่เคยอยู่มานานเพราะไม่มีเอกสารแสดง

เรื่องนี้ น่าสงสารมากเลย เพราะว่ากฎหมายนั่นเองที่ทำให้หลายคน คือเขาไม่รู้คำว่ากฎหมาย เขาบอกว่านายอำเภอถามว่ามีใบจองหรือเปล่า แกไม่มี แต่คนอื่นมี เขามีใบที่มาจองในที่ที่แกอยู่ เขาก็มาไล่ที่แกเพราะเขามีใบอะไร น.ส. อะไร ที่ถูกต้อง ฉันไม่เคยชำนาญเรื่องนี้ เรียกไม่ถูก

ถามว่ากันตามกฎหมายนี้ ชาวบ้านก็ต้องออก ถึงจะอยู่มาตั้งแต่ปู่ย่าตายายก็ต้องออก เพราะในที่นี้กฎหมายไม่ได้

ช่วยชาวบ้าน คราวนี้นักกฎหมายก็บอกว่า เขาออกไปประกาศตั้งนานจนหมดแล้ว แต่ชาวบ้านอ่านหนังสือไม่ออกหรืออยู่ในที่ที่เดินมาไม่ถึง ประกาศเขาก็ไม่รู้ ไม่ทราบจะทำอย่างไร วนเวียนอยู่อย่างนี้”

ด้วยพระราชกรณียกิจเหล่านี้ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เคยรับสั่งกล่าวถึงทัศนคติของชาวต่างประเทศว่า

“ฝรั่งชมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าเป็นพระเจ้าแผ่นดินที่ไม่เหมือนใคร ทำให้สถาบันกษัตริย์ดำเนินอีกแนวหนึ่งเป็นแนวใหม่ที่ไม่มีที่ไหนในโลก ไม่มีที่ไหนในโลกที่พระมหากษัตริย์จะออกไปแล้ว ประชาชนมานั่งเล้าถึงความทุกข์ แล้วก็พากันไปดูจนถึงหลังบ้าน

ชาวต่างประเทศถามว่า ไม่เสี่ยงเกินไปหรือ เสด็จฯ ไปในดินแดนที่เรียกว่าก่อการร้าย พระเจ้าอยู่หัวรับสั่งว่าถ้ามีน้ำให้เขา มีอะไรให้เขา เขาคงไม่อยากจะก่อความร้าย เขาก็ก่อความดี”

ในส่วนของพระราชยุติธรรมจรรยาอันทรงประพุดียึดมั่นเป็นพระราชอัธยาศัยโดยสม่ำเสมอ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เคยตรัสในคำกราบบังคมทูลพระกรุณาแทนพระบรมวงศานุวงศ์ในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อ พ.ศ. 2528 เป็นการสรุปที่ชัดเจนยิ่งตอนหนึ่งว่า

“ธรรมะที่ทรงถือนั้นเป็นพระราชจริยสมบัตินั้น มีเป็นอนุเคราะห์การเกินกว่าที่จะพรรณนาให้ถ้วนทั่วได้ในเวลาอันจำกัด มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาศกนี้ ข้าพระพุทธเจ้า ขอรับพระราชทานยกธรรมะสองประการขึ้นอ้างถวายเป็นราชสดุดี ประการหนึ่งคือ ชันดี ได้แก่ ความอดทนและอดกลั้นที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาททรงดำรงรักษาอย่างอุกฤษฏ์ให้เพียงเพียงพออยู่ทุกเวลา มิได้ขาด เป็นกำลังส่งเสริมให้มีพระราชหฤทัยเข้มแข็งหนักแน่น มีพระสติตั้งมั่น มีพระปัญญากระจ่างแจ่มใสเฉลิยวณลาดและสุขุมลึกซึ้ง สามารถทรงพระราชวินิจฉัยปัญหาและปฏิบัติพระราชภารกิจแม้ที่ลำบากยากยิ่งให้สำเร็จลุล่วงได้โดยถูกต้องเป็นยุติธรรมเที่ยงตรงสมบูรณ์ทุกประการไป”

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าพระราชภาระของพระองค์มีมากมายจนมิอาจจะยกมากล่าวได้หมด เพื่อเป็นการแบ่งเบาพระราชภาระดังกล่าว และเพื่อให้มีพระมหากษัตริย์คุณอย่างทั่วถึง ปัจจุบันสำนักราชเลขาธิการจึงมีหน้าที่รับฎีกาต่าง ๆ ที่ราษฎรทั้งหลายได้ทูลเกล้าฯ ถวาย เมื่อราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาผ่านสำนักราชเลขาธิการ สำนักราชเลขาธิการโดยกองนิติการจะดำเนินการตรวจสอบหาข้อเท็จจริงเองทางหนึ่ง และอีกทางหนึ่งจะดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนการตรวจสอบหาข้อเท็จจริงเมื่อราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา

1. ส่งเรื่องให้หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ที่ถูกฟ้องร้องกล่าวหาในฎีกา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมกันส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของรัฐบาลพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง

2. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเรื่องแล้วจะส่งให้หน่วยงานในสังกัดของผู้ที่ถูกฟ้องร้องกล่าวหาในฎีกาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน

3. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ที่ถูกฟ้องร้องกล่าวหา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ข้อมูลข้อเท็จจริงแล้ว จะส่งให้สำนักราชเลขาธิการโดยตรง หรือส่งผ่านสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

4. กรณีส่งผ่านสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงดังกล่าวให้สำนักราชเลขาธิการเพื่อนำไปประกอบพระราชดำริต่อไป

5. สำนักราชเลขาธิการเมื่อได้รับข้อมูลทั้งหมด จะดำเนินการตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง และนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อรับสนองพระราชกระแสปฏิบัติ หรือถวายความคิดเห็นประกอบพระราชดำริ พระราชกระแสที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานลงมาทุกกรณี

เรื่องประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาที่สำคัญ

พระบรมราชโองการ

เรื่อง พระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี

นายอิสสระ สมชัย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 23 ง วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 1

พระราชกฤษฎีกา

เรื่อง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2548 เพื่อจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นส่วนราชการระดับกองบัญชาการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เล่ม 126 ตอนที่ 10 ก วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 1

กฎกระทรวง

เรื่อง กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551

แก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2548 เพื่อจัดตั้งส่วนราชการระดับกองบังคับการในสังกัดศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้

เล่ม 126 ตอนที่ 10 ก วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 5

เรื่อง กฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2552) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535

แก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2536) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535 เพื่อยกเว้นอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ และค่าธรรมเนียมการประทับตรารับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์สำหรับการฆ่าไก่ เป็ด หรือห่าน เพื่อจำหน่ายภายในประเทศ

เล่ม 126 ตอนที่ 10 ก วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 12

เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดเวลาราชการสุลกการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. 2552

กำหนดเวลาราชการสุลกการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐกับระบบคอมพิวเตอร์ของสุลกการ

เล่ม 126 ตอนที่ 10 ก วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 14

เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดส่วนราชการที่ขึ้นต่อกองทัพบกและเขตพื้นที่ของมณฑลทหารบกและจังหวัดทหารบก พ.ศ. 2552

กำหนดส่วนราชการที่ขึ้นต่อกองทัพบกและเขตพื้นที่ของมณฑลทหารบกและจังหวัดทหารบก ให้เหมาะสมกับสภาพของงานและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551

เล่ม 126 ตอนที่ 12 ก วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 1

เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคารและมาตรฐานหลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2552

กำหนดประเภท หรือขนาดของอาคารที่จะทำการก่อสร้างหรือดัดแปลงที่ต้องมีการออกแบบเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน และกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารตามประเภท หรือขนาดของอาคารดังกล่าวเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน

เล่ม 126 ตอนที่ 12 ก วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 9

ระเบียบ

เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยผู้แทนการค้าไทย พ.ศ. 2552

กำหนดให้มีผู้แทนการค้าไทยเพื่อเป็นกลไกในการเสริมสร้างความเป็นเอกภาพและประสิทธิภาพตามนโยบายยุทธศาสตร์ ทาที่และประเด็นด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของรัฐบาลและความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 14 ง วันที่ 28 มกราคม 2552 หน้า 1

เรื่อง ระเบียบสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552

ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 20 ง วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 1

ประกาศ

เรื่อง ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง มาตรฐานเกี่ยวกับการจัดทำ และแบบการรายงานที่จำเป็นสำหรับการตรวจเงินแผ่นดินที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่งให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นประจำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

ปรับปรุงประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง มาตรฐานเกี่ยวกับการจัดทำ และแบบการรายงานที่จำเป็นสำหรับการตรวจเงินแผ่นดินที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่งให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นประจำ พ.ศ. 2547 รหัส มตง.4 ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

เล่ม 126 ตอนที่ 4 ก วันที่ 21 มกราคม 2552 หน้า 1

เรื่อง ประกาศสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่อง แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552-2554

คณะรัฐมนตรีที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552-2554 ซึ่งได้มีมติเห็นชอบแผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าว เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2552)

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 12 ง วันที่ 27 มกราคม 2552 หน้า 1

เรื่อง ประกาศสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร แยกเป็นกรุงเทพมหานครและ จังหวัดต่าง ๆ ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

จำนวนราษฎรชายและหญิงในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 16 ง วันที่ 30 มกราคม 2552 หน้า 15

เรื่อง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง รัฐมนตรีลาออก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ (นายวิฑูรย์ นามบุตร) ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2552 ความเป็นรัฐมนตรีจึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ดังกล่าว

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 19 ง วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 1

เรื่อง ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรื่อง การกำหนดสินค้าและบริการควบคุม ปี 2552

คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้กำหนดสินค้าและบริการควบคุม ในปี 2552 จำนวน 39 รายการ

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 21 ง วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 28

เรื่อง ประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบริการ การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2552

คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้ให้บริการถือปฏิบัติ

เล่ม 126 ตอนพิเศษ 22 ง วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 35

“สั่งการ” : เผด็จการหรือประสิทธิภาพ

หัวข้อเรื่องนี้เป็นคำปรารภจากผู้เกรงว่า ในการทำงาน ถ้าใช้วิธีการ “สั่งการ” มากกว่าการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องคิดและตัดสินใจเอง จะดูเหมือนเป็นเผด็จการหรือเป็นการ “จำกัด” กรอบความคิดของผู้อื่น ทำให้คนเหล่านั้นไม่สามารถแสดงศักยภาพหรือใช้ความคิดริเริ่มได้

ความกังวลข้างต้น จากประสบการณ์ของผู้เขียนเห็นว่า มีทั้งที่ถูกและไม่ถูก

มีหลายประเด็นที่จะขอเสนอให้พิจารณา ซึ่งหวังว่า อาจจะมีส่วนทำให้ผู้ที่มีสถานะที่ต้องสั่งการได้คำตอบว่าเมื่อใด ควรสั่งการและเมื่อใดที่ควรปล่อยให้ปฏิบัติคิดและตัดสินใจเอง

1. สถานการณ์

ในการทำงาน ความสามารถในการประเมินสถานการณ์ ควรจะเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในฐานะเป็นหัวหน้าหรือผู้บริหาร

สถานการณ์จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะบอกเราได้ว่า ในขณะนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาแล้วนั้น (หรือแม้แต่ว่าไม่ถึงขั้น

เป็นปัญหาแล้วก็ตาม แต่จำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างใด อย่างหนึ่ง) ควรที่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบระดับหัวหน้าหรือผู้บริหาร จะต้องสั่งการในเรื่องที่อาจจะต้องมีรายละเอียดหรือขั้นตอน แตกต่างจากภาวะปกติ หรือจะปล่อยให้คนที่เหลือหรือผู้ที่กำลังเผชิญกับปัญหานั้น ๆ คิดแก้ไขเอาเอง ซึ่งก็จะเกี่ยวพันกับข้อต่อไป

“สถานการณ์” ในที่นี้หมายรวมถึงหลาย ๆ อย่าง เป็นต้นว่า ลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องเร่งแก้ไขโดยเร็วให้ทันการณ์ หรือยังมีเวลาพอที่ทอดระยะเวลาการแก้ไขไปได้ และอาจหมายรวมถึงความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นว่าอยู่ในวงแคบหรือกว้าง เป็นต้น

2. สั่งการเรื่องอะไร?

ถ้าเป็นเรื่องงานประจำ โดยปกติจะมีกฎหมายระเบียบ คู่มือการทำงาน กำหนดแนวทางปฏิบัติหรือวิธีดำเนินการชัดเจนอยู่แล้วพอสมควร งานลักษณะนี้ไม่จำเป็นต้องสั่งการอะไร เว้นแต่จะให้มีการทำที่ต่างไปจากเดิม หรือไม่ก็เร่งรัดให้เร็วขึ้น

ถ้าเป็นงานวิชาการ หรืองานที่ทำขึ้นมาในเชิงเพื่อพัฒนาระบบการทำงานในเรื่องต่าง ๆ การสั่งการแบบเฉียบขาดชัดเจนว่าต้องทำอะไรวิธีการอย่างนั้นอย่างนี้เป็นเรื่องที่ไม่ควรกระทำ แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีการให้นโยบาย ทิศทาง หรือเป้าหมายแก่ผู้ปฏิบัติเสียเลย

งานวิชาการหรืองานพัฒนานั้น บางเรื่องหรืออาจจะกล่าวได้ว่าส่วนใหญ่ต้องการความรู้ทางวิชาการ ทักษะเฉพาะด้าน จึงต้องปล่อยให้ผู้ปฏิบัติมีอิสระที่จะคิดที่จะทำมากกว่างานที่มีลักษณะเป็นงานประจำ

สิ่งที่ต้องระวังก็คือ งานที่เป็นเชิงวิชาการนั้น ถ้าทำตามหลักวิชาการนั้น ๆ จริง จะมีลักษณะที่ “ไม่เข้าใครออกใคร” นั่นหมายถึง ผลที่ออกมาจะตรงไปตรงมาตามข้อมูลที่มี และการวิเคราะห์อย่างมีหลักเกณฑ์ เพราะฉะนั้นอาจเป็นไปได้ว่า ผลที่ออกมาอาจจะไม่เป็นที่ “ชอบใจ” ก็ได้ ก็ต้องถามตัวเองว่า ใจกว้างมากน้อยเพียงใดที่จะรับ

ในภาคธุรกิจ การใช้งานวิชาการ เช่น ผลการวิจัยต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการเป็นเรื่องที่ยอมรับกันได้ แต่ในภาคราชการ ประเด็นนี้ไม่แน่ใจมากนักเพราะบ่อยครั้งที่เราจะพบว่า มีการบิดเบือนไม่มากนักน้อยในผลที่ได้ เพียงเพื่อมิให้เสียภาพพจน์ของหน่วยงานก็มี หรือเพื่อรักษาภาพของหัวหน้าหน่วยงานก็มี ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือการทำ SWOT ANALYSIS ของหน่วยงานราชการบางหน่วยที่มักทำขึ้นมาบนพื้นฐานที่เกรงกระทบองค์กรหรือผู้บริหาร จึงทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ต่าง ๆ พลอยถูกบิดเบือนไปด้วย

การสั่งการที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับงานเชิงวิชาการเหล่านี้ (ซึ่งไม่ควรทำ) ปรากฏในหลายลักษณะ เป็นต้นว่า สั่งให้มีการทบทวนใหม่ (ทำนองว่าถ้ายังออกมายังไม่เป็นที่ถูกใจก็จะให้ทบทวนกันอยู่นั่นแล้ว) การสั่งให้เปลี่ยนผู้รับผิดชอบดำเนินการ เป็นต้น

งานพัฒนามีเช่นกัน งานประเภทนี้ก็ไม่ใช่งานที่ทำซ้ำซากเป็น routine แต่ต้องอาศัยความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ของผู้ที่ทำ หลายกรณีพบว่า หัวหน้าหรือผู้บริหารมักจะลงมาสั่งการในเรื่องที่ลงลึกไปในรายละเอียด (จนหลายคนอยากจะถามว่าแล้วทำไมไม่ทำเสียเอง!)

อย่างไรก็ตาม มีงานอีกประเภทหนึ่งที่ต้องมีการสั่งการที่ชัดเจน นั่นคือ งานที่จะผิดพลาดไม่ได้ งานที่ต้องการผลแน่นอน และงานที่เป็นการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเฉพาะหน้าที่ต้องมีความชัดเจนให้แก่ผู้ปฏิบัติ

3. ใครสั่ง?

เรื่องนี้เป็นประเด็นขึ้นมาเพราะบ่อยครั้งเราจะเห็นว่า ผู้ที่โดยหน้าที่แล้วควรเป็นผู้สั่งการกลับไม่สั่ง แต่ผู้ที่ไม่มีความหน้าที่สั่งกลับเป็นผู้สั่ง

เป็นไปได้มากกว่าปัญหาข้างต้นนี้เกิดจากความสับสนในบทบาท

หลายเรื่องเป็นบทบาทหน้าที่ของระดับหัวหน้าหน่วยงานย่อยขององค์กร แต่ผู้ที่เป็นหัวหน้ากลับไม่ทำ ผู้ที่คอยแต่จะสั่งการกลับเป็นผู้บริหารระดับสูงที่แทนที่จะเล่นบทบาทในเชิงนโยบาย กลับมาลงทำในเรื่องที่เป็นบทบาทของหน่วยงานย่อย

ความสับสนในบทบาทนี้ทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กรโดยรวมอย่างมาก เพราะผู้ที่ควรอยู่ในฐานะจะกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาหน่วยงาน ไม่มีเวลาที่จะทำสิ่งนั้นเพราะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปทำในเรื่องที่เป็นบทบาทของผู้ที่อยู่ในระดับรองลงมา องค์กรใดที่เป็นเช่นนี้ก็จะเป็องค์กรที่มีลักษณะการทำงานแบบ “วันต่อวัน” แก้ไขปัญหาเป็นรายชิ้น โดยที่ไม่ให้ความสำคัญในเรื่องของการสร้างระบบ หรือการกำหนดกลยุทธ์ให้แก่องค์กร (ตรงนี้ขอหมายเหตุไว้ประการหนึ่งว่า จำเป็นจะต้องเข้าใจคำว่า “ระบบ” กับ “วิธีการ” ว่าแตกต่างกันอย่างไร เพราะบางคนเข้าใจผิดว่า การสั่งการลงไปถึงวิธีปฏิบัติเป็นการกำลังสร้างระบบ)

4. สั่งใคร?

ประเด็นนี้คิดง่าย ๆ ว่า ถ้าสั่งถูกคน งานนั้นก็สำเร็จ แต่ถ้าสั่งไม่ถูกคน งานนั้นนอกจากจะไม่สำเร็จหรือกว่าจะสำเร็จ ก็แบบเลือดตาแทบกระเด็นแล้ว ยังสร้างความสับสนให้เกิดขึ้นด้วย

การสั่งถูกคน มีความหมายกว้าง เพราะหมายถึง สั่งคนที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง สั่งคนที่สามารถทำให้งานนั้นสำเร็จ และอาจหมายรวมถึงขนาดว่า สำหรับบางคนเพียงแค่บอกความประสงค์ของสิ่งที่จะทำให้เขาก็สามารถไปทำงานสำเร็จได้จนแทบไม่ต้องใช้คำว่า “สั่งการ” เลยก็มี

สิ่งหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นที่ผู้มีหน้าที่สั่งการต้องทราบก็คือ การ “รู้จัก” คนที่เรากำลังจะสั่งการหรือแม้แต่จะไม่สั่งการด้วย เพราะจะทำให้เราสามารถเลือกวิธีการสั่งการได้

5. สั่งอย่างไร?

ข้อนี้ขึ้นอยู่กับ 4 ข้อที่ผ่านมาว่า สุดท้ายแล้วหากจำเป็นจะต้องสั่งการ จะสั่งการอย่างไร สั่งแค่ไหน

สั่งในเชิงนโยบายกว้าง ๆ เพื่อให้ผู้รับไปใช้ความคิดสร้างสรรค์ต่อ หรือ

สั่งชัดเจนรวมถึงไปถึงวิธีทำ

สั่งแบบที่เหมือนไม่ได้สั่งก็อาจจะมีย่างที่ว่า

ทั้งหมดนี้ขึ้นกับคนที่เราจะสั่งเหมือนที่กล่าวมาแล้ว เพราะฉะนั้นสั่งแบบไหนจึงจะทำให้การสั่งการนั้นเป็นการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบเผด็จการ หรือเป็นการสั่งการเพื่อมุ่งประสิทธิภาพในการทำงาน มุ่งผลสำเร็จ ขณะเดียวกันก็เชิญชวนให้ผู้ที่ได้รับคำสั่งได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และสุดท้ายอาจจะต้องคิดเลยไปว่าถ้าสั่งการแบบนี้แล้ว ผลที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานจะเป็นอย่างไรด้วย

สรุป

- ถ้าประเมินสถานการณ์ไม่เป็นก็สั่งการไม่ได้
- ถ้าไม่ทราบว่าเป็นเรื่องนั้นเป็นเรื่องประเภทใด เป็นงานเชิงวิชาการ งานพัฒนา หรือเป็นงานประจำที่มีวิธีปฏิบัติชัดเจนอยู่แล้ว ก็คงสั่งในเรื่องที่ไม่ควรสั่ง และไม่สั่งในเรื่องที่ควรสั่ง
- ถ้าไม่รู้สถานะบทบาทของตนเอง ก็คงเป็นเหมือนข้อที่ผ่านมา
- ถ้าไม่ “รู้จัก” คนรับคำสั่ง แทนที่จะส่งเสริมให้เขามีความริเริ่มสร้างสรรค์ก็จะกลายเป็นทำให้เขารู้สึกว่าถูกปฏิบัติเหมือนตัวเขาคิดเองไม่เป็น
- และถ้าสั่งไม่เป็น ร้ายแรงที่สุดคือ 100 คำสั่ง อาจมีคำสั่งที่ได้รับการปฏิบัติตามเพียง 10 คำสั่งเท่านั้น (ในจำนวนที่ไม่ได้รับการปฏิบัติตามนั้น ส่วนหนึ่งเพราะผู้รับคำสั่งไม่รู้ไม่เข้าใจว่าสั่งให้ทำอะไร?)

อยากเรียนว่า การทำงานไม่ว่าจะในองค์กรภาคเอกชนหรือภาคราชการ จะไม่ให้มีการ “สั่งการ” เป็นไปไม่ได้

และการสั่งการโดยลักษณะของตนเองที่นำมาใช้ในการบริหารงานก็ไม่ได้นำไปสู่การเป็นเผด็จการ หรือเป็นเรื่องของการครอบงำอะไร

เพราะนอกจากทำให้เกิดประสิทธิภาพของงานแล้ว หลายเรื่องการสั่งการยังเป็นการฝึกผู้ปฏิบัติตามได้ด้วย มีคนจำนวนมากที่ทำงานได้ดีโดยล้วนอาศัยการเรียนรู้จากการสั่งการของหัวหน้า

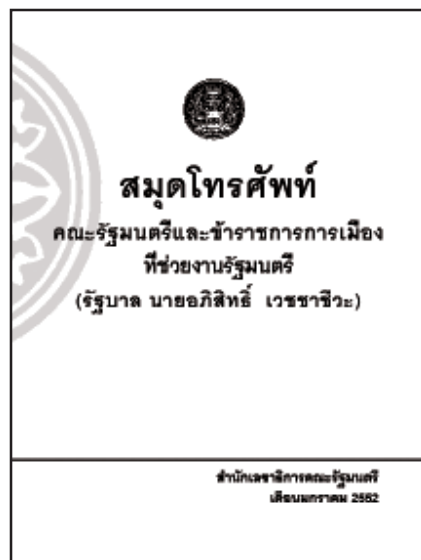
สิ่งที่ไม่ควรมองข้าม (หรือ “ทำเป็นลืม”) ก็คือ เมื่อใดก็ตามที่มีการสั่งการ นั้นหมายถึงเราได้ตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว

เมื่อใดก็ตามที่มีการสั่งการ นั้นหมายถึงเรากำลังแสดงให้เห็นว่าเราพร้อมที่จะร่วมรับผิดชอบในสิ่งที่สั่งการด้วย

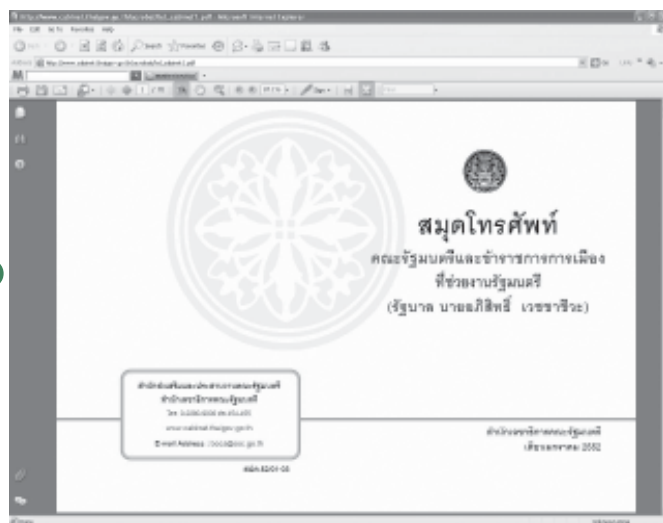
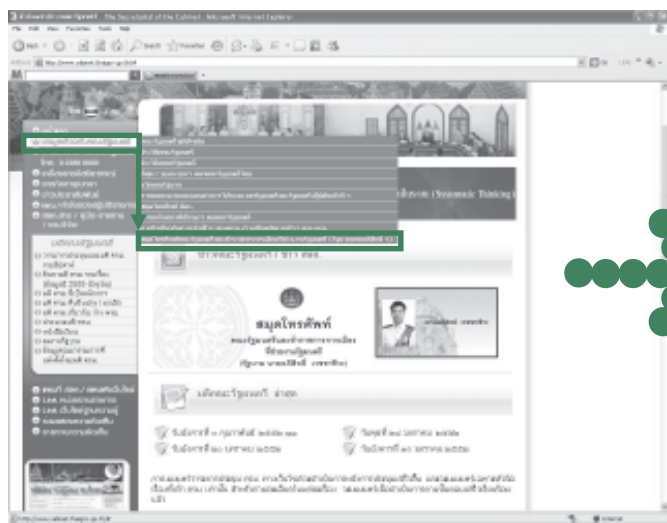
ท่านเคยติดต่อราชการกับคณะรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองที่ช่วยงานรัฐมนตรีบ้างหรือไม่? แล้วเคยประสบปัญหาในการติดต่อบ้างหรือไม่? เช่น ไม่ทราบหมายเลขโทรศัพท์และไม่ทราบว่าจะไปค้นหาได้จากที่ไหน

CABINET dot THAIGOV สามารถช่วยท่านได้ โดยขอแนะนำสมุดโทรศัพท์คณะรัฐมนตรีและข้าราชการการเมืองที่ช่วยงานรัฐมนตรี (รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการติดต่อราชการกับคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่ท่านนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี รวมถึงข้าราชการการเมืองอื่น ๆ ที่ช่วยงานรัฐมนตรี ได้แก่ ที่ปรึกษารัฐมนตรี เลขาธิการรัฐมนตรี และโฆษกของแต่ละกระทรวง ในสมุดโทรศัพท์เล่มนี้นอกจากจะมีข้อมูลพื้นฐานอย่างหมายเลขโทรศัพท์และโทรสารแล้ว หากท่านใดต้องการติดต่อกรณีเร่งด่วนยังสามารถประสานได้ที่โทรศัพท์เคลื่อนที่หรือประสานงานผ่านทาง e-mail address

สสค. ได้แจกจ่ายสมุดโทรศัพท์ให้แก่ทุกส่วนราชการแล้ว หากท่านใดสนใจสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ สสค. ที่ www.cabinet.thaigov.go.th ไปที่เมนูด้านซ้ายมือของหน้าจอ “ข้อมูลเกี่ยวกับคณะรัฐมนตรี” แล้วคลิกเลือกที่หัวข้อ **สมุดโทรศัพท์คณะรัฐมนตรีและข้าราชการการเมืองที่ช่วยงานรัฐมนตรี (รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)** จากนั้นจะปรากฏกรอบหน้าต่างแสดงสมุดโทรศัพท์ ซึ่งท่านจะสามารถอ่านข้อมูลได้ หรือพิมพ์ออกมาเป็นรูปเล่มไว้ใช้งานได้เช่นกัน

ข้อมูลในสมุดโทรศัพท์จะมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ท่านสามารถติดตามได้จากเว็บไซต์ของ สสค.

อำนาจและหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี* (ตอนจบ)

ฉบับนี้เป็นตอนจบของเรื่องอำนาจและหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี และเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนจึงได้สรุปเนื้อหาทั้งหมดที่ได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้ เพื่อให้เห็นภาพรวมเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ได้นำประเด็นเกี่ยวกับวิวัฒนาการของอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีมาทิ้งท้าย ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาในบทต่อไป

อำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี จำแนกได้ 2 ฐานะ

ในฐานะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มีอำนาจและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 มีหลายประการดังนี้

- กำหนดนโยบาย
- เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
- ขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ
- กำหนดให้มีการออกเสียงประชามติ
- ตราพระราชกำหนด
- ตราพระราชกฤษฎีกา
- ทำสนธิสัญญา
- อื่น ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

ในฐานะเป็นองค์กรของรัฐฝ่ายปกครอง ตามประเพณีการปกครองในระบบรัฐสภา บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรี จำแนกอำนาจหน้าที่ได้ 2 กรณี

กรณีที่มีกฎหมายกำหนด
กฎหมายกำหนดว่าต้องผ่านการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรี

กรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนด
แยกได้ 2 ประการ

การกำหนดนโยบายในเรื่องทั่ว ๆ ไป
ที่ไม่ใช่นโยบายที่แถลงต่อรัฐสภา
(ออกมาในรูปมติคณะรัฐมนตรี)

การประสานงานระหว่างกระทรวง ทบวง กรม
เป็นศูนย์กลางควบคุม กำกับ ดูแล
ให้กระทรวง ทบวง กรม ทำงานประสานสอดคล้องกัน
(เรื่องที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของกระทรวงหรือเกี่ยวพันหลายหน่วยงานจะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี)

มติคณะรัฐมนตรี

ในการบริหารราชการแผ่นดินคณะรัฐมนตรีต้องตัดสินใจร่วมกันในรูปแบบการมีมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้องค์กรของรัฐฝ่ายปกครองนำมติคณะรัฐมนตรีไปดำเนินการต่อไป ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นการใช้อำนาจในฐานะเป็นองค์กรของรัฐฝ่ายปกครอง จำแนกเป็น 3 ประเภทหลัก คือ

1. มติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน มติคณะรัฐมนตรีประเภทนี้ไม่ประสงค์ให้เป็นกฎหมายโดยตรง แต่ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- การอนุมัติ เห็นชอบนโยบาย โครงการ / แผนงานที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล
- การแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์เฉพาะหน้า
- ไม่ประสงค์ให้เป็นกฎหมายโดยตรง

2. มติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติราชการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

2.1 มติคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบการกำหนดกฎเกณฑ์แห่งกฎหมายของฝ่ายบริหารหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่ากฎเกณฑ์ตามรูปแบบ เช่น

- การตรากฎหมายลำดับรองในระดับพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง
- การตรากฎเกณฑ์ของฝ่ายบริหารโดยอาศัยอำนาจของนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

2.2 มติคณะรัฐมนตรีที่ไม่ใช่เป็นการให้ความเห็นชอบกฎเกณฑ์ตามรูปแบบแต่เป็นการวางกฎเกณฑ์ให้ส่วนราชการและข้าราชการถือปฏิบัติ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจใน 2 ลักษณะ คือ

- การใช้อำนาจบังคับบัญชา : หน่วยงาน ส่วนราชการ และข้าราชการต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี
- การใช้อำนาจกำกับดูแล : มีผลต่อองค์กรกระจายอำนาจ (เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัย) แม้โดยทฤษฎี ถ้าไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจคณะรัฐมนตรีไว้เป็นการเฉพาะที่จะมีมติวางกฎเกณฑ์ให้องค์กรเหล่านี้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีก็ไม่อาจวางกฎเกณฑ์ดังกล่าวได้ แต่ในทางปฏิบัติทำได้ผ่านกลไก 3 ทาง

1

คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่กำกับดูแลองค์กรกระจายอำนาจไปใช้อำนาจตามกฎหมาย กำกับดูแล วางกฎเกณฑ์ให้แก่องค์กรกระจายอำนาจเหล่านั้นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

2

คณะรัฐมนตรีมีมติให้ข้าราชการฝ่ายบริหารปฏิบัติ แม้ตัวองค์กรจะเป็นองค์กรกระจายอำนาจ แต่ ข้าราชการในองค์กรไม่ใช่ข้าราชการในระบบกระจายอำนาจ ซึ่งยังต้องผูกพันโดยมติคณะรัฐมนตรี

3

โดยผ่านอำนาจการกำกับดูแลงบประมาณในรูปแบบประมาณแผ่นดิน เงินอุดหนุน เงินกู้ และการค้าประกัน เป็นต้น องค์กรกระจายอำนาจยังต้องพึ่งพิงแหล่งเงินดังกล่าวจากราชการส่วนกลาง จึงไม่กล้าฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรี

3. มติคณะรัฐมนตรีที่ให้ความเห็นชอบ อนุมัติอนุญาตในเรื่องที่กฎหมายกำหนด มีลักษณะ

- เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญเพราะกฎหมายบัญญัติให้อำนาจแก่คณะรัฐมนตรีโดยตรง
- หากไม่นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ อนุมัติ อนุญาตแล้ว เรื่องดังกล่าวหรือการกระทำดังกล่าว ย่อมไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย

*สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, การศึกษาเชิงเปรียบเทียบองค์ประกอบและกระบวนการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่รัฐบาลนายถนอมพิทยะ ถึงรัฐบาลพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์, 2551.

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นการกล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีในแง่ของกฎหมาย หากจะกล่าวถึงวิวัฒนาการของอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีแล้ว ศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช ได้ศึกษาถึงวิวัฒนาการของอำนาจรัฐและอำนาจทางการเมือง¹ โดยเห็นว่า ตามธรรมเนียมปฏิบัติของระบบคณะรัฐมนตรี (Cabinet System) ในระบอบรัฐสภา (Parliamentary System) จะไม่ให้ความสำคัญต่อตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในด้านการบริหาร แต่เน้นความเป็นผู้นำของคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก นับตั้งแต่ พ.ศ. 2502 เป็นต้นมาระบอบรัฐธรรมนูญและระบบรัฐสภาถูกล้มเลิกไปยาวนานถึงเกือบ 10 ปี ทำให้แนวคิดและธรรมเนียมปฏิบัติในการจัดความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจทางการเมืองกับอำนาจทางราชการซึ่งแต่เดิมเคยยึดถือตามระบอบรัฐสภาได้ถูกทำลายไปด้วย มีการลดความสำคัญของคณะรัฐมนตรีในฐานะองค์คณะทางการเมืองลง และเพิ่มความสำคัญกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ให้แก่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี การจัดให้มีพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2502 ซึ่งกำหนดให้อำนาจหน้าที่กับนายกรัฐมนตรีอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน และเป็นอำนาจในการควบคุมบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนทั้งหมด การนำระบบฝ่ายบริหารที่เข้มแข็ง (Strong Executive) มาใช้โดยการเสริมอำนาจของตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น มีผลกระทบโดยตรงต่อการทำงานของคณะรัฐมนตรี เพราะแทนที่คณะรัฐมนตรีจะเป็นองค์กรตัดสินใจด้านนโยบายที่สำคัญ ก็เริ่มจะกลายเป็นองค์กรที่พิจารณาเรื่องที่เป็นงานประจำเพราะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายได้มีหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณทำหน้าที่อยู่แล้ว แม้ในหลักการหน่วยงานทั้งสองนี้จะเพียงหน่วยงานช่วยอำนวยการ (Staff Agency) ของฝ่ายบริหารก็ตาม แต่ฝ่ายบริหารในที่นี้มีใช้คณะรัฐมนตรีทั้งคณะ หากเป็นนายกรัฐมนตรี แต่ก็ไม่ใช่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล หากเป็นนายกรัฐมนตรีในฐานะเจ้ากระทรวงสำนักนายกรัฐมนตรี

ฉบับหน้าจะเข้าสู่เนื้อหาเรื่องลักษณะการใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรี โปรดติดตาม

¹ ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 100 ปีแห่งการปฏิรูประบอบราชการ วิวัฒนาการของอำนาจรัฐและอำนาจการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา, 2541), หน้า 144-145.

รู้ รัก ภาษาไทย

จุมจุม

จุมจุม เป็นสำนวนไทย หมายถึง การรู้เรื่อง รู้ข่าวอย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือกำลังจะเกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบว่าเหมือนกับมด ซึ่งมีจุมจุมมดกลิ่นได้ฉับไว เมื่อมีสิ่งที่จะเป็นอาหารของมดอยู่ ณ ที่ใด ในเวลาไม่นานก็มีฝูงมดมาช่วยกันลากสิ่งนั้นกลับไปทิ้งของมันโดยเร็ว ทั้งนี้ มดที่ทำหน้าที่ตระเวนหาอาหารจะเดินไปตามที่ต่าง ๆ ตลอดเวลา เมื่อพบเหยื่อหรือสิ่งที่เป็นอาหาร ก็จะรีบนำข่าวไปบอกให้มดตัวอื่น ๆ รู้โดยทันที สำนวน **จุมจุม** นี้ มักใช้เข้าคู่กับคำ **หูผี** เป็น **หูผีจุมจุม** หมายถึง รู้เรื่องได้รวดเร็ว

เรื่อง การบรรเทาปัญหาการว่างงาน

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2552 นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า ปัจจุบันมีอัตราว่างราชการว่างอยู่ประมาณ 24,000 อัตรา ดังนั้น เพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน จึงขอให้รัฐมนตรีทุกท่านมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดรีบไปตรวจสอบว่าในหน่วยงานมีตำแหน่งใดว่าง เป็นจำนวนเท่าใด แล้วให้เร่งรัดดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการต่อไป กรณีที่ส่วนราชการใดขาดแคลนบุคลากรที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการบรรจุแต่งตั้ง ให้แจ้งสำนักงาน ก.พ. เพื่อรีบไปดำเนินการจัดสรรอัตราว่างราชการตามความจำเป็นเร่งด่วน และจัดการสอบหรือมอบหมายส่วนราชการให้ดำเนินการสอบแข่งขันบุคคลเข้ารับราชการ รวมทั้งแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ โดยด่วนต่อไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว 19 ลงวันที่ 28 มกราคม 2552

เรื่อง มาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชน

กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง มาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชนมาเพื่อดำเนินการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2552 ลงมติเห็นชอบหลักการตามที่กระทรวงการคลังเสนอทั้ง 4 ข้อ โดยมาตรการลดค่าใช้จ่ายเดินทางรถโดยสารประจำทางที่รัฐจะรับภาระค่าใช้จ่ายค่าโดยสารรถประจำทางขององค์กรขนส่งมวลชนกรุงเทพ ประเภทรถโดยสารธรรมดาที่ให้บริการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล นั้น ให้พิจารณาจ่ายเงินชดเชยให้แก่องค์กรขนส่งมวลชนกรุงเทพตามภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง โดยใช้หลักต้นทุนในการคำนวณ ทั้งนี้ ได้รับความเห็นของกระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย สำหรับกรอบวงเงินที่ใช้สนับสนุนมาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชนให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ สรุปสาระสำคัญของมาตรการทั้ง 4 ข้อได้ ดังนี้

1. **มาตรการลดค่าใช้จ่ายน้ำประปาของครัวเรือน** รัฐบาลจะรับภาระค่าใช้จ่ายการใช้น้ำสำหรับผู้อยู่อาศัยและผู้อยู่อาศัยที่มีปริมาณการใช้น้ำระหว่าง 0 ถึง 30 ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน ซึ่งเป็นปริมาณการใช้น้ำที่ตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของกลุ่มประชาชนผู้อยู่อาศัยที่รับบริการจากการประปานครหลวง การประปาสวนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระบบประปาเทศบาลนคร ระบบประปาหมู่บ้าน และระบบประปาที่ดำเนินการในลักษณะพาณิชย์) โดยคาดว่าจะครอบคลุมผู้อยู่อาศัยทั่วประเทศประมาณ 8.27 ล้านราย แบ่งเป็นผู้อยู่อาศัยในเขตนครหลวงประมาณ 1.02 ล้านราย และเขตภูมิภาคประมาณ 7.25 ล้านราย (ในพื้นที่ของการประปาสวนภูมิภาคประมาณ 1.95 ล้านราย พื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการระบบประปาเทศบาลนครที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้วประมาณ 0.7 ล้านราย และขยายให้ครอบคลุมพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในชนบททั่วประเทศอีกประมาณ 4.60 ล้านราย)

2. **มาตรการลดค่าใช้จ่ายไฟฟ้าของครัวเรือน** รัฐบาลจะรับภาระค่าใช้จ่ายไฟฟ้าสำหรับครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 90 หน่วยต่อเดือน โดยคาดว่าจะครอบคลุมผู้ใช้ไฟฟ้าทั่วประเทศประมาณ 8.81 ล้านราย แบ่งเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าในเขตนครหลวงประมาณ 0.75 ล้านราย และเขตภูมิภาคประมาณ 8.06 ล้านราย แบ่งเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านพักอาศัยประมาณ 8.59 ล้านราย และประเภทหอพักและอพาร์ทเมนต์ประมาณ 0.22 ล้านราย

3. **มาตรการลดค่าใช้จ่ายเดินทางรถโดยสารประจำทาง** รัฐบาลจะรับภาระค่าใช้จ่ายค่าโดยสารรถประจำทางของ ขสมก. ประเภทรถโดยสารธรรมดาที่ให้บริการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 800 คันใน 73 เส้นทาง โดยคาดว่าจะครอบคลุมผู้โดยสารรถโดยสารธรรมดาที่ให้บริการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 410,000 คนต่อวัน

4. **มาตรการลดค่าใช้จ่ายเดินทางโดยรถไฟชั้น 3** รัฐบาลจะรับภาระค่าใช้จ่ายโดยสารรถไฟชั้น 3 เชิงสังคมจำนวน 164 ขบวน และรถไฟชั้น 3 เชิงพาณิชย์จำนวน 8 ขบวน โดยคาดว่าจะครอบคลุมผู้โดยสารรถไฟชั้น 3 เชิงสังคมจำนวน 164 ขบวน และรถไฟชั้น 3 เชิงพาณิชย์จำนวน 8 ขบวน ซึ่งพิจารณาจากจำนวนตัวโดยสารประมาณ 4 ล้านเที่ยวต่อเดือน

ทั้งนี้ รัฐบาลจะดำเนินมาตรการดังกล่าวเป็นระยะเวลา 6 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2552 หรือภายหลังวันที่มาตรการเดิมสิ้นสุด

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว 21 ลงวันที่ 30 มกราคม 2552

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2552 เห็นชอบตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2546 เรื่อง การขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และวันที่ 17 สิงหาคม 2547 เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการต่างประเทศ (ไม่รวมความช่วยเหลือทางการเงิน และวิชาการที่ไม่มีดอกเบี๋ย ซึ่งรับผิดชอบโดยกระทรวงการคลัง) โดยแนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ รวม 3 ข้อ ดังนี้

1. แนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

1.1 ความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ หมายถึง ความร่วมมือที่ต่างประเทศให้แก่ประเทศไทยเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากร และหน่วยงานไทย โดยเป็นความร่วมมือในรูปแบบโครงการ ผู้เชี่ยวชาญ วัสดุอุปกรณ์ทุนฝึกอบรม อาสาสมัคร การวิจัย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และสัมมนา เป็นต้น

1.2 รัฐบาลไทยจะพิจารณาร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ หากความร่วมมือนั้นปราศจากเงื่อนไขผูกพัน หรือในกรณีที่มีเงื่อนไข แต่ได้พิจารณาเห็นว่า เป็นเงื่อนไขปกติภายใต้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ ซึ่งรัฐบาลไทยโดยกระทรวงการต่างประเทศได้ลงนามไว้แล้ว หรือภายใต้ข้อตกลงโครงการที่หน่วยงานไทยได้ลงนามไว้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

1.3 การร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศจะต้องคำนึงถึงความจำเป็นและผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับตามแนวทางของนโยบายแห่งรัฐและหรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นสำคัญ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรและหน่วยงานไทยในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถเข้าสู่มาตรฐานสากลและสอดคล้องกับพันธกรณีที่ไทยมีต่อประชาคมโลก และภายใต้อนุสัญญาที่รัฐบาลไทยต้องรับผิดชอบ

1.4 ในกรณีที่เป็นความร่วมมือทางวิชาการระดับหน่วยงาน ได้แก่ ระดับกระทรวงและกรม และก่อให้เกิดประโยชน์ระดับประเทศ และภูมิภาคให้กระทำได้

2. แนวทางการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศที่พัฒนาแล้วและองค์การระหว่างประเทศ

2.1 ความร่วมมือทวิภาคีในลักษณะหุ้นส่วน ซึ่งรัฐบาลไทยรับภาระค่าใช้จ่ายบางส่วนหรือค่าใช้จ่ายทั้งหมด ให้กระทำได้

2.2 ความร่วมมือไตรภาคี ซึ่งรัฐบาลไทยรับภาระค่าใช้จ่ายบางส่วนร่วมกับประเทศพัฒนาแล้ว หรือองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้ความร่วมมือแก่ประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้าน ให้กระทำได้

3. แนวทางการดำเนินความร่วมมือเพื่อการบูรณะฟื้นฟู หรือเหตุผลด้านมนุษยธรรม ในกรณีเกิดพิบัติภัย

3.1 หลักการ

3.1.1 ประเทศไทยจะยึดหลักพึ่งพาตนเองก่อน และจะไม่ขอความช่วยเหลือทางการเงินใด ๆ จากต่างประเทศ สำหรับในกรณีที่มีผู้เสนอให้ความช่วยเหลือไม่ว่าในรูปของเงิน การก่อสร้างที่พักอาศัย หรือสิ่งของ หรือบุคลากร หรือความช่วยเหลือรูปแบบอื่น ๆ รัฐบาลจะพิจารณารับความช่วยเหลือบนพื้นฐานการบรรเทาทุกข์ด้านมนุษยธรรม ทั้งนี้ ความช่วยเหลือดังกล่าวจะต้องไม่มีเงื่อนไขผูกพัน

3.1.2 รัฐบาลจะไม่บริหารจัดการเงินบริจาคเอง แต่จะเสนอให้มอบแก่สภาขาชาดไทย สถาบัน หรือมูลนิธิ หรือองค์การสาธารณกุศลใด ๆ หรือแล้วแต่ความประสงค์ของผู้บริจาค ยกเว้นในกรณีที่รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศมีข้อกำหนดว่าจะต้องบริจาคผ่านรัฐบาลไทยเท่านั้น ก็จะได้รับและนำเข้ากองทุนเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย สำนักนายกรัฐมนตรี

3.1.3 ประเทศไทยอาจขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากต่างประเทศเท่าที่จำเป็น

3.2 แนวทางการปฏิบัติ ให้แยกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

3.2.1 การบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งมีผู้เสนอให้ความช่วยเหลือในรูปของบุคลากร อุปกรณ์ สิ่งของ อาทิเช่น เจ้าหน้าที่กู้ภัย เครื่องมือ เครื่องอุปโภคบริโภค และอื่น ๆ ให้กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่เป็นผู้ประสานรับความช่วยเหลือในรูปต่าง ๆ ดังกล่าว โดยพิจารณาถึงความจำเป็นและความทันต่อเหตุการณ์

3.2.2 การฟื้นฟูสภาพและซ่อมแซม

3.2.2.1 เพื่อบรรเทาทุกข์ประชาชนหรือชุมชนนั้น ให้ประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศส่งมอบความช่วยเหลือโดยตรงได้ เช่น สร้างบ้าน อุปกรณ์ดำรงชีพ หรืออุปกรณ์ประกอบอาชีพ ฯลฯ ให้กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่ประสานหน่วยงานและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง หากประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศนั้น ๆ ไม่มีกำลังคนในการควบคุมการก่อสร้าง/ซ่อมแซม ให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งไปยังกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการที่เกี่ยวข้องโดยอาจประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามความเหมาะสมด้วย

3.2.2.2 เพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และสิ่งก่อสร้างเพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่ประสานไปยังกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยอาจประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามความเหมาะสมต่อไป

3.2.3 กรณีเป็นการบริจาคผ่านทางสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่ในประเทศต่าง ๆ หากผู้บริจาคเป็นคนไทย ชาวต่างประเทศ หรือองค์กรเอกชนต่างประเทศ หรือองค์การสาธารณกุศล หรืออื่น ๆ และประสงค์จะบริจาคเงินสดหรือสิ่งของที่ได้รับรวบรวมขึ้น ก็ขอให้รับส่งมอบเงินผ่านกระทรวงการต่างประเทศโดยเร็วเพื่อนำเข้ากองทุนช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย สำนักงานรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

3.2.4 ความช่วยเหลือทางวิชาการ ให้กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่ประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศโดยให้ใช้แนวปฏิบัติเช่นเดียวกับความช่วยเหลือทางวิชาการตามปกติ

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 40 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง การใช้ประโยชน์เครื่องบินของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ยื่นยันมติดคณะรัฐมนตรี (28 มกราคม 2546) เรื่อง การใช้ประโยชน์เครื่องบินของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกัน โดยเห็นชอบแนวทางการใช้ประโยชน์เครื่องบินของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกัน ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ โดยให้คิดค่าใช้จ่ายสุทธิ 25,000 บาทต่อชั่วโมงบิน และให้กระทรวง ทบวง กรม ที่หน่วยงานในสังกัดมีความประสงค์จะขอใช้อากาศยานของกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขอดังงบประมาณค่าใช้จ่ายไว้ที่กระทรวง ทบวง กรม นั้น ๆ และให้กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เบิกค่าใช้จ่ายในการใช้อากาศยานนั้น ๆ กับกระทรวง ทบวง กรม ที่หน่วยงานในสังกัดขอใช้โดยตรง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เสนอขอปรับปรุงมติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2546 ดังกล่าว โดยขอปรับอัตราค่าใช้จ่ายในการขอใช้เฮลิคอปเตอร์ใช้งานทั่วไป 2 แบบ คือ แบบ 1/UH-1H (แบบ Bell 205 A/A-1) และแบบ 212/Bell-212 จากเดิม 25,000 บาทต่อชั่วโมงบิน เป็น 50,000 บาทต่อชั่วโมงบิน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2551 ที่ประชุมได้มีมติมอบให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการทบทวมติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2546 เรื่องการใช้ประโยชน์เครื่องบินของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการขอใช้เฮลิคอปเตอร์ใช้งานทั่วไป 2 แบบ คือ แบบ 1/UH-1H (แบบ Bell 205 A/A-1) และแบบ 212/Bell-212 จากเดิม 25,000 บาทต่อชั่วโมงบิน เป็นอัตราลอยตัว เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ และให้แต่ละหน่วยงานกำหนดหลักเกณฑ์ในการคิดคำนวณอัตราค่าใช้จ่ายเพื่อให้เกิดความชัดเจนสำหรับหน่วยงานที่ขอใช้เฮลิคอปเตอร์ โดยให้คิดอัตราค่าใช้จ่ายตามต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2552 อนุมัติตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 41 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2552

การยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 12) ได้มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้หารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีในการให้ความเห็นชอบให้ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นประเด็นที่ส่วนราชการควรศึกษาเพื่อปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน

เรื่องเสร็จที่ 873/2551

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/16084 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2551 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ขอให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในการยกเว้นมิให้นำการพิจารณา “ผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน” ตามข้อ 5 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541 มาใช้กับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ที่เป็นรัฐวิสาหกิจรูปแบบบริษัทในการเสนอราคาหรือเสนองานต่อทางราชการในคราวเดียวกัน ซึ่งสำนักงบประมาณได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีว่าเพื่อให้หน่วยงานทั้งสองสามารถเสนอราคาแข่งขันกันอันจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการโดยไม่มีกรณีที่จะสมยอมกันในการเสนอราคา จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในการยกเว้นการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 คณะรัฐมนตรีเห็นว่าการที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ยกเว้นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541 ในครั้งนี้เป็นผลจากข้อเท็จจริงกรณีที่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ซึ่งกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 100 ได้เข้ายื่นซองประกวดราคาโครงการพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมและสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด 75 จังหวัดแล้วไม่ผ่านการพิจารณา โดยได้รับการชี้แจงว่าทั้งสองหน่วยงานถือหุ้นทั้งหมดโดยกระทรวงการคลัง ซึ่งถือได้ว่ามีความสัมพันธ์กันในเชิงทุนเป็นผู้มีส่วนได้เสีย จึงเป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันอันเป็นการต้องห้ามตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541 และคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ดังกล่าวมิได้มีข้อยกเว้นสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจไว้ แต่หากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเห็นว่าการที่รัฐวิสาหกิจเข้าร่วมแข่งขันเสนอราคาจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ ก็อาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอยกเว้นการพิจารณาผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ไม่ให้ใช้กับรัฐวิสาหกิจ

โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ข้อ 12 (1) และ (2) กำหนดให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพว.) มีอำนาจหน้าที่ในการตีความและวินิจฉัยปัญหา รวมทั้งพิจารณาอนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้ส่งเรื่องนี้ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า คณะรัฐมนตรีจะมีอำนาจให้ความเห็นชอบให้ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 12) ได้พิจารณาข้อหาหรือข้อของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลางและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และผู้แทนบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็นว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 เป็นเรื่องการวางหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดหาพัสดุ การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ เพื่อให้ส่วนราชการปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน โดยข้อ 12 (1) และ (2) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ได้กำหนดให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุมีอำนาจหน้าที่ตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบและพิจารณาการอนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ การที่ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้มืองค์กรเฉพาะเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบก็เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาหรือระงับข้อพิพาทที่ส่วนราชการทั้งหลายดำเนินการตามระเบียบไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและสามารถยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการบางเรื่องที่ส่วนราชการติดขัดหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องได้ตามที่ผู้มีอำนาจออกระเบียบได้มอบหมายไว้ ดังนั้น เมื่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ได้กำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่าให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุเป็นองค์กรที่มีอำนาจยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ คณะรัฐมนตรีจึงไม่มีอำนาจยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ให้กับรัฐวิสาหกิจทั้งสองแห่งได้ ซึ่งในเรื่องนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่รัฐวิสาหกิจทั้งสองแห่งมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้น ถือว่ารัฐวิสาหกิจทั้งสองแห่งมีความสัมพันธ์กันในเชิงทุน ทำให้เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ก็มีได้มีข้อยกเว้นสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจไว้ย่อมแสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุได้พิจารณาแล้ว และไม่ยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบให้แก่อรัฐวิสาหกิจทั้งสองแห่ง เพื่อมิให้เกิดความได้เปรียบหรือเสียเปรียบกับผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่เป็นเอกชน

อย่างไรก็ดี หากคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุผลอันสมควรที่จะกำหนดเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ให้แก่รัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐหรือกรณีอื่น ก็อาจแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ได้ หรือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุจะเสนอให้แก่ไขปรับปรุงระเบียบต่อคณะรัฐมนตรีก็ได้ตามข้อ 12 (4) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม 2551

สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.krisdika.go.th

การส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี*

ตามที่ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 ข้อ 7 กำหนดให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดจำนวนเอกสารและระยะเวลาการส่งเรื่องไปเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งเกี่ยวกับจำนวนเอกสารและระยะเวลาในการส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี พิจารณาเห็นว่าเนื่องจากแนวปฏิบัติตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร 0505/ว 61 ลงวันที่ 19 เมษายน 2548 ได้ถือปฏิบัติมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว เห็นควรปรับปรุงให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และความจำเป็นในการใช้งาน ทั้งนี้ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีสามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น จึงเห็นสมควรยกเลิกหนังสือเวียนฉบับดังกล่าว และกำหนดแนวทางปฏิบัติในการนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีให้เป็นแนวทางเดียวกัน ดังนี้

- 1. เอกสารที่ส่งไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี
 - 1.1 ให้ส่งเอกสารที่เป็นกระดาษ ตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

ลำดับที่	ประเภทเรื่อง/ประเภทเอกสาร	ส่วนราชการ	จำนวนเอกสาร (ชุด)
1.	เรื่องทั่วไป (หนังสือนำส่งและเอกสารประกอบ) ยกเว้น - กฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เสนอที่เป็นปัจจุบัน (ถ้ามี)	เจ้าของเรื่อง	100 5
2.	เรื่องกฎหมาย (หนังสือนำส่งและเอกสารประกอบ) ยกเว้น - ร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดให้ต้องมีแผนที่ แผนผัง หรือเอกสารแนบท้าย หรือร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ แม้ไม่มีบทบัญญัติให้มีแผนที่หรือแผนผังแนบท้าย ให้ส่วนราชการส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอรัฐสภาพิจารณา - ข้อมูลประกอบเรื่องที่เสนอรัฐสภาในลักษณะเป็นรูปเล่มหนา หรือเป็นเอกสารขนาดใหญ่ เช่น แผนที่ แผนผัง ซึ่งมีใช้เอกสารตามข้อ 14 - เอกสารรายงานประจำปี รายงานผลการตรวจสอบงบการเงิน และรายรับรายจ่ายของหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดให้เสนอต่อรัฐสภาเห็นชอบ - หนังสือสัญญาที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้เสนอรัฐสภาเห็นชอบ	เจ้าของเรื่อง	120 2,500 2,500 2,500 2,500

* ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0501/ว 24 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2552

ลำดับที่	ประเภทเรื่อง/ประเภทเอกสาร	ส่วนราชการ	จำนวนเอกสาร (ชุด)
3.	เรื่องการแต่งตั้งทุกประเภท (หนังสือคำสั่ง แบบสรุปประวัติฯ และเอกสารประกอบ) ยกเว้น - ประวัติผู้ที่คณะรัฐมนตรีโอนุมัติให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (พร้อมรูปถ่าย) โดยมีต้นฉบับ 1 ชุด สำเนา 4 ชุด - แบบข้อมูลประกอบการแต่งตั้งประเภทต่าง ๆ (สสค. 04-สสค. 11) โดยมีต้นฉบับ 1 ชุด สำเนา 4 ชุด - กฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เสนอที่เป็นปัจจุบัน - เอกสารเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการเดิม เช่น ใบลาออก ฯลฯ - หนังสือจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือองค์กรต่าง ๆ ที่ให้ความเห็นชอบในการส่งผู้แทนของหน่วยงานหรือองค์กรมาเป็นกรรมการ เช่น หนังสือกระทรวงการคลังที่ให้ความเห็นชอบในการส่งผู้แทนกระทรวงการคลังมาเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ	เจ้าของเรื่อง	100 5 5 5 5 5

หมายเหตุ กรณีมีความจำเป็น เช่น ต้องใช้เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี หรือต้องส่งเอกสารให้รัฐสภา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะประสานขอเอกสารเพิ่มเป็นกรณี ๆ ไป

1.2 ให้ส่งเรื่องทั่วไปและร่างกฎหมาย ที่บันทึกอยู่ในแผ่นดิสก์หรือแผ่นซีดี จำนวน 1 แผ่น ที่เป็นแบบข้อความและบันทึกโดยใช้โปรแกรม Microsoft Word ทั้งนี้ ร่างกฎหมายให้ใช้ตัวอักษรรูปแบบ Eucrosia UPC ขนาด 16

2. ระยะเวลาการส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

2.1 เรื่องทั่วไป

1) เรื่องที่มีกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการแน่นอน ให้ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันถึงกำหนดนั้น ไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์

2) เรื่องแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการตามกฎหมายและระเบียบ ให้ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี ไม่น้อยกว่า 7 วันทำการ

3) เรื่องที่ต้องนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายทรงลงพระปรมาภิไธยหรือนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนกำหนดเวลา ไม่น้อยกว่า 2 เดือน

2.2 เรื่องกฎหมาย

1) เรื่องเกี่ยวกับร่างกฎหมาย ให้ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี ไม่น้อยกว่า 30 วันทำการ

2) ร่างกฎกระทรวงที่ทราบกำหนดวันที่ใช้บังคับแน่นอนแล้ว ให้ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนกำหนดวันใช้บังคับ ไม่น้อยกว่า 60 วันทำการ

3) ร่างพระราชกฤษฎีกาที่ทราบกำหนดวันที่ใช้บังคับแน่นอนแล้ว ให้ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีเวลาสำหรับการนำร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ไม่น้อยกว่า 90 วันทำการ

ทั้งนี้ ขอให้ส่งเรื่องที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน 3 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่กระทรวงได้ออกเลขที่หนังสือคำสั่ง หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีความจำเป็นที่จะต้องขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องแก้ไขเลขที่หนังสือและวันที่ให้ตรงตามความเป็นจริงก่อนที่จะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

กางเกงคีย์บอร์ด

นวัตกรรมรอบโลกฉบับนี้ จะพาไปพบกับอุปกรณ์สุดไฮเทคที่จะมาช่วยทำให้ชีวิตของคนในโลกยุคดิจิทัลสะดวกสบายมากขึ้นกว่าเดิม หลาย ๆ คนที่ชอบพกพาคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ (Notebook) คอมพิวเตอร์มือถือแบบพกพาขนาดเล็ก (PDA) หรือ SmartPhone ไปตามที่ต้องการเป็นประจำ มักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการพิมพ์ข้อความบนอุปกรณ์เหล่านั้น เนื่องจากการใช้งานของคีย์บอร์ดจะไม่สะดวกเท่ากับการใช้คีย์บอร์ดที่มากับเครื่องคอมพิวเตอร์มาตรฐานทั่วไป จะพกคีย์บอร์ดติดตัวไปด้วยก็เกะกะ หรือสภาพสถานที่ที่ไปก็ไม่สะดวกในการติดตั้งอุปกรณ์ จะใช้คีย์บอร์ดที่มากับอุปกรณ์เหล่านี้ก็มีขนาดเล็กมาก ไม่สะดวกในการพิมพ์ข้อความยาว ๆ จึงได้มีผู้คิดค้นคีย์บอร์ดรูปแบบใหม่ที่แปลกและแหวกแนวกว่าคีย์บอร์ดทั่วไป นั่นก็คือ กางเกงคีย์บอร์ด

กางเกงคีย์บอร์ดเกิดจากการนำคีย์บอร์ดมาผสมผสานกับเสื้อผ้าที่สวมใส่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งกางเกงยีนส์ขายาวได้รับเลือกให้เป็นเครื่องแต่งกายที่ลงตัวที่สุดสำหรับการทำกางเกงคีย์บอร์ด กางเกงคีย์บอร์ดจะทำงานด้วยระบบสัมผัสเพียงแค่เคาะปุ่มเล็ก ๆ บนกางเกง ตัวอักษรที่กดจะปรากฏบนหน้าจอที่เชื่อมต่อทันที โดยใช้เทคโนโลยีบลูทูธเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างกัน นอกจากคีย์บอร์ดแล้ว ยังมีเมาส์ซ่อนอยู่ในกระเป๋าค้นหลังและลำโพงที่ฝังอยู่ในขากางเกงบริเวณหัวเข่าอีกด้วย

จะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำให้ชีวิตคนในโลกยุคปัจจุบันมีความสะดวกสบายมากขึ้น สามารถทำในสิ่งต่าง ๆ ได้หลากหลายขึ้น และข้อจำกัดลดน้อยลง เชื่อว่าอุปกรณ์ไฮเทคต่าง ๆ จะได้รับการคิดค้นขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก และเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนทั่วไปมากขึ้น 🌱

ที่มา : www.mamager.co.th/asp-bin-mgrView.asp?NewsID=9510000051659

<http://shine.yahoo.com/channel/entertainment/when-technology-goes-awry-keyboard-jeans-162500/>

การใช้มาตรการทางปกครองของผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

เรื่องเสรีที่ 237/2551

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองของนายกเทศมนตรีตำบลเขาสมิง
ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

สำนักงานเทศบาลตำบลเขาสมิงได้มีหนังสือ ที่ ตร 52801/431 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2550 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ซึ่งสรุปความได้ ดังนี้

นายกเทศมนตรีตำบลเขาสมิงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลเขาสมิง ที่ 316/2549 เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ 11 กันยายน 2549 ให้นางสาวยุพดี ปานามา เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดจากการกระทำทุจริต แต่นางสาวยุพดีฯ ไม่ได้ชำระเงินภายในกำหนดเวลาตามคำสั่งดังกล่าว เทศบาลตำบลเขาสมิงจึงได้มีหนังสือที่ ตร 52801/769 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตราดเพื่อขอความเห็นชอบในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดตราดได้มีหนังสือ ที่ มท 0829.4/14283 ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2549 แจ้งนายกเทศมนตรีตำบลเขาสมิงทราบว่า เทศบาลตำบลเขาสมิงเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง จึงเป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดตามข้อ 2 แห่งกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ดังนั้นนายกเทศมนตรีตำบลเขาสมิงจึงมีคำสั่งเทศบาลตำบลเขาสมิง ที่ 402/2549 เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2549 เพื่อใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งเทศบาลตำบลเขาสมิง ที่ 316/2549

อย่างไรก็ตาม เทศบาลตำบลเขาสมิงมีข้อสงสัยเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง จึงขอหารือในประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

(1) เทศบาลตำบลเขาสมิงมีความประสงค์ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ในการออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองดังกล่าว เทศบาลตำบลเขาสมิงจะต้องขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดตามข้อ 1 (6) แห่งกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หรือไม่ อย่างไร

(2) กรณีที่เทศบาลตำบลเขาสมิงได้ทำคำสั่งทางปกครองให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองตามที่จังหวัดตราดได้พิจารณาและมีหนังสือแจ้งเทศบาลว่าไม่ต้องขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนออกคำสั่ง เนื่องจากเป็นอำนาจของเทศบาลในการสั่งยึดหรือ

อายุทรัพย์สินตามข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 คำสั่งที่ออกโดยเทศบาลดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

(3) หากการออกคำสั่งของเทศบาลตามข้อ (2) ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว จะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนเทศบาลตำบลเขาสมิงเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า

ประเด็นที่หนึ่ง กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้กำหนดอำนาจของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองเป็นสองกรณี คือ

กรณีที่หนึ่ง กรณีที่เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ข้อ 1 (5) และ (6) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542)ฯ ได้แบ่งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นออกเป็นสองประเภท และกำหนดขั้นตอนการใช้มาตรการบังคับทางปกครองที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามข้อ 1 (5) ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เทศบาลนคร เทศบาลเมือง องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเมืองพัทยา กรณีนี้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรีเมือง นายกเทศมนตรีนคร นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือปลัดเมืองพัทยาจะเป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

2. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามข้อ 1 (6) ได้แก่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ 1 (5) ซึ่งปัจจุบันได้แก่ เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีนี้นายกเทศมนตรีตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

กรณีที่สอง กรณีที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542)ฯ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามข้อ 1 เป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองโดยบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

กรณีจึงเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของข้อ 1 (6) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542)ฯ ประสงค์จะให้การกระทำขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นบางประเภทต้องอยู่ภายใต้การกลั่นกรองการใช้ดุลพินิจโดยรัฐ ทั้งนี้ เพื่อตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำนั้น และป้องกันมิให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นดำเนินการใดๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น ข้อ 1 (6) จึงได้กำหนดให้การใช้มาตรการบังคับทางปกครองของผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน การใช้อำนาจของผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจึงเป็นการใช้อำนาจโดยมีเงื่อนไข ส่วนกรณีตามข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542)ฯ ที่กำหนดให้ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองสำหรับกรณีที่ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง แม้ข้อ 2 จะกำหนดให้ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้ โดยไม่ได้กำหนดถึงการต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน แต่เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของข้อ 1 (6) แห่งกฎกระทรวงฉบับเดียวกันนี้ที่มีความประสงค์จะให้การใช้มาตรการบังคับทางปกครองขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นบางประเภทอยู่ภายใต้การกลั่นกรองการใช้ดุลพินิจโดยรัฐ ดังนั้น การใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามข้อ (2) ของผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของข้อ 1 (6) ด้วย กล่าวคือ ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน

ประเด็นที่สอง เมื่อได้วินิจฉัยไว้ในประเด็นที่หนึ่งว่าการใช้มาตรการบังคับทางปกครองของผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด การที่เทศบาลตำบลเขาสมิงออกคำสั่งให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด จึงเป็นการออกคำสั่งที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องการให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบก่อน คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่สมบูรณ์

ประเด็นที่สาม การออกคำสั่งที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องการให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบก่อนไม่เป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองนั้นไม่สมบูรณ์ ถ้าเจ้าหน้าที่นั้นได้ให้ความเห็นชอบในภายหลัง ดังนั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดได้ให้ความเห็นชอบในภายหลังก็จะทำให้คำสั่งทางปกครองนั้นสมบูรณ์ ทั้งนี้ โดยจะต้องกระทำก่อนสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์หรือก่อนมีการนำคำสั่งทางปกครองไปสู่การพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองนั้น ตามที่บัญญัติในมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
มีนาคม 2551

สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.krisdika.go.th

ปฏิทิน ต่างประเทศ*

มีนาคม 2552

อา.	จ.	อ.	พ.	พ.	ศ.	ส.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

- 3 มี.ค. วันชาติสาธารณรัฐบัลแกเรีย (ค.ศ. 1878)
- 6 มี.ค. วันเอกราชสาธารณรัฐกานา (ค.ศ. 1957)
- 12 มี.ค. วันเอกราชสาธารณรัฐมอริเชียส (ค.ศ. 1968)
- 20 มี.ค. วันเอกราชสาธารณรัฐตูนิเซีย (ค.ศ. 1956)
- 21 มี.ค. วันเอกราชสาธารณรัฐนามิเบีย (ค.ศ. 1990)
- 23 มี.ค. วันปากีสถานสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน (ค.ศ. 1940)
- 25 มี.ค. วันเอกราชสาธารณรัฐเฮลเลนิก (กรีซ) (ค.ศ. 1821)
- 26 มี.ค. วันเอกราชและวันชาติสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ (ค.ศ. 1971)

* ที่มา : ปฏิทินหลวง พุทธศักราช 2552

จังหวัดนครราชสีมา

“เมืองหญิงกล้า ผ้าไหมดี หมี่โคราช ปราสาทหิน ดินด่านเกวียน”

ดอกไม้ประจำจังหวัด
ดอกสาธิต

ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัด
รูปอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารีประดิษฐานอยู่บนน้ำประตุมงคล
ประตูเมืองทางด้านตะวันตก

สวัสดีท่านผู้อ่านทุกท่าน ไปไหนไปกันฉบับเดือนมีนาคมนี้ ขอเชิญชวนไปจังหวัดนครราชสีมาหรือที่เรียกว่า “เมืองโคราช” ซึ่งเปรียบเสมือนประตูสู่ภาคอีสาน เป็นเมืองใหญ่บนดินแดนที่ราบสูงที่เกิดจากการรวมเมืองโบราณสองเมืองคือ เมืองโคราชะปุระหรือโคราชและเมืองเสมาเข้าด้วยกัน ลักษณะภูมิประเทศตัวเมืองตั้งอยู่บนที่ราบสูงโคราชที่มีลำน้ำลำตะคองหล่อเลี้ยง บริเวณรอบเมืองเป็นที่ราบ ทุ่งนา สวนผลไม้ และที่เกษตรกรรม

จังหวัดนครราชสีมาห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 255 กิโลเมตร สามารถเดินทางได้โดยรถยนต์ รถไฟ และรถโดยสารประจำทาง สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมีหลายแห่ง เช่น อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ปราสาทคู่เขื่อนลำตะคอง และเขื่อนลำพระเพลิง วัดวาอารามที่สำคัญ เช่น วัดธรรมจักรเสมาราม และวัดบ้านไร่ สำหรับอาหารและของฝากที่ระลึกที่ขึ้นชื่อมี หมูยอ หมูแผ่น แหนม ไส้กรอก กุนเชียง หมี่โคราช เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน ผ้าไหม และผ้ามัดหมี่ปักธงชัย เป็นต้น

ในปีนี้จังหวัดนครราชสีมาจะจัดงานฉลองวันแห่งชัยชนะของท้าวสุรนารี ประจำปี 2552 ระหว่างวันที่ 23 มีนาคม-3 เมษายน 2552 ณ บริเวณสนามหน้าศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยกิจกรรมจะประกอบด้วยขบวนสักการะและขบวนรำบวงสรวงท้าวสุรนารี การวิ่งคบไฟและจุดพลุ การออกร้านและนิทรรศการของภาครัฐและเอกชน การแสดงและจำหน่ายสินค้าที่มีชื่อเสียงของโคราช การประกวดนางสาวนครราชสีมา การแสดงแสง สี เสียง เรื่องราววีรกรรมของวีรสตรีท้าวสุรนารี และมหรสพต่าง ๆ เป็นต้น

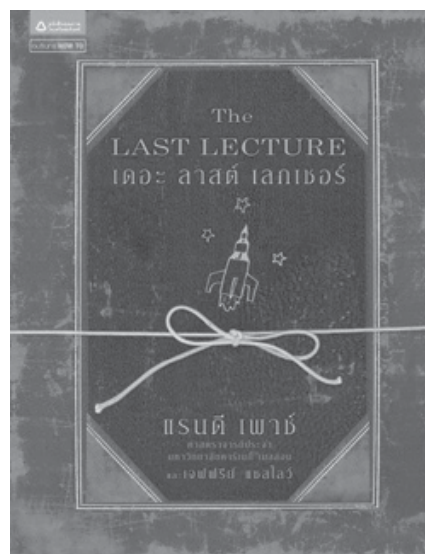
ไปไหนไปกันขอลาไปก่อน พบกันใหม่ฉบับหน้า

ที่มา : www.nakhonratchasima.go.th, <http://th.wikipedia.org/wiki/จังหวัดนครราชสีมา>, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โทร. 1672

The Last Lecture

The Last Lecture เป็นหนังสือที่สร้างแรงบันดาลใจให้แก่คนนับล้านทั่วโลก เขียนโดย แรนดี้ เพาซ์ (Randy Pausch) และเจฟฟรีย์ ซาสโลว์ (Jeffery Zaslow) แปลเป็นภาษาไทยโดย หนูดี วานิชา เรซ เป็นหนังสือที่ขายดีอันดับหนึ่งในรายการ New York Times Best Seller

หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงจากการบรรยายครั้งสุดท้ายในชีวิตของ Randy Pausch ศาสตราจารย์ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์แห่งมหาวิทยาลัยคาร์เนกีเมลลอน ซึ่งป่วยเป็นมะเร็งตับอ่อนระยะสุดท้าย เป็นการบรรยายเกี่ยวกับแนวทางการใช้ชีวิตในหัวข้อ “ทำความฝันในวัยเด็กให้เป็นจริงได้อย่างไร” โดยเนื้อหา กล่าวถึงความสำคัญของการเอาชนะอุปสรรค การใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความหวัง ช่วยให้อย่ามองคุณค่าของชีวิต ทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการมีชีวิตอยู่ ในแต่ละบทแบ่งเป็นหัวข้อสั้น ๆ ซึ่งผู้เขียนได้ถ่ายทอดประสบการณ์ด้วยสำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย อ่านง่าย ชวนคิด ชวนติดตาม และแฝงด้วยแง่คิดดี ๆ สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างดี

The Last Lecture เป็นหนังสือที่ผู้เขียนได้เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับความฝันในวัยเด็กของเขาและวิธีที่จะทำให้บรรลุความฝันเหล่านั้นได้ในตอนโต เป็นการแนะนำถึงการใช้ชีวิต ความมุ่งมั่นสู่ชีวิต การสร้างพลังใจและให้กำลังใจแก่ผู้อื่น ทำให้เรียนรู้ที่จะทำตามความฝันในวัยเด็กให้เป็นจริงได้ และการใช้ชีวิตให้มีคุณค่า ทำให้ผู้อ่านตระหนักได้ถึงถึงความสำคัญของการดำเนินชีวิต ความหวัง และกำลังใจ ช่วยให้ผู้อื่นบรรลุฝันสำหรับผู้ที่กำลังท้อแท้หมดหวังในชีวิต หนังสือเล่มนี้จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจในชีวิตได้เป็นอย่างดี

ประวัติผู้เขียน

Randy Pausch เป็นชาวอเมริกันวัย อายุ 47 ปี เรียนจบปริญญาเอกด้านคอมพิวเตอร์ จากมหาวิทยาลัยคาร์เนกีเมลลอน เป็นศาสตราจารย์ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับคอมพิวเตอร์และการออกแบบแห่งมหาวิทยาลัยคาร์เนกีเมลลอน เคยเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย ในระหว่างปี 1988-1997 และเป็นนักค้นคว้าวิจัยที่ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณมากมาย

Jeffery Zaslow เป็นคอลัมนิสต์ให้กับวอลล์สตรีทเจอร์นัล โดยได้เข้าร่วมฟังปาฐกถา “เลิกเซอร์ครั้งสุดท้าย” และเขียนเรื่องราวที่ส่งผลให้คนทั้งโลกให้ความสนใจในปาฐกถาครั้งนี้เพิ่มมากขึ้น

ธรรม เตือนใจ

โปรดให้คำจำกัดความของนามรูป พร้อมยกตัวอย่างในการเจริญสติปัฏฐาน

ตอบสั้น ๆ คือ นามธรรม เป็น สภาพรู้ ส่วนรูปธรรม ไม่ใช่สภาพรู้

ยกตัวอย่าง เช่น กำลังเห็นทางตา เพราะฉะนั้น ไม่ใช่ว่ารู้แล้วในเรื่องของนามธรรมและรูปธรรม จะเห็นได้ว่าต้องฟังอีกพิจารณาอีก ทางตาที่กำลังเห็นเป็นของจริงทุกวัน แต่ที่รู้ว่าเป็น กำลังเห็น เป็น **ลักษณะรู้** สิ่งปรากฏทางตา กำลังเห็น ไม่ใช่ **สิ่งที่ปรากฏทางตา** เพราะสิ่งที่ปรากฏทางตาเมื่อปรากฏจึงเป็นรูปธรรม แต่เมื่อเชื่อว่า **นามธรรมไม่สามารถปรากฏทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย** จะเอามือสัมผัสนามธรรมไม่ได้ ไม่ใช่เสียงของนามธรรม ที่จะไปฟังว่านามธรรมนี้เสียงนี้ นามธรรมนั้นเป็นเสียงอย่างนั้น เพราะว่าเมื่อเป็นนามธรรมแล้วไม่ใช่รูปด้วยประการทั้งปวง คือ **ไม่มีลักษณะของรูปหนึ่งรูปใด เจือปนอยู่ในอาการรู้ หรือสภาพรู้ หรือธาตุรู้** ซึ่งก็เป็นเพียงธาตุชนิดหนึ่ง

รูปธาตุ มีมากมายหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นโดยนัยของพระพุทธศาสนา หรือโดยนัยของทางโลก เช่น ทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น แต่ลักษณะของรูปธาตุนั้นก็สามารถที่จะปรากฏทางหนึ่งทางใด คือ ทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ แต่นามเป็นธาตุ คือ เป็นสภาพอย่างหนึ่งที่มีจริง ธาตุชนิดนี้มีลักษณะอาการรู้ หรือลักษณะรู้เท่านั้น เพราะฉะนั้น ในขณะที่กำลังเห็น ส่วนใหญ่สามารถที่จะบอกได้ว่า เห็นอะไร สิ่งที่เราเห็นมีรูปร่างลักษณะอย่างไร เพราะเหตุว่าปรากฏให้เห็นทางตา แต่ไม่สามารถที่จะแยกธาตุรู้ อาการรู้ ออกจากสิ่งที่ปรากฏทางตาในขณะที่กำลังเห็น ถ้าไม่พิจารณาให้รู้ **ที่สิ่งต่าง ๆ ปรากฏทางตาได้เพราะมี ธาตุรู้** จึงเห็นสิ่งนั้น เช่นเดียวกับทางหู เสียงมีจริง มีเมื่อเสียงปรากฏทางหู ถ้าไม่ได้ยิน แม้เสียงมีแต่ก็ไม่ปรากฏ เพราะเหตุว่าไม่มีการได้ยิน เพราะฉะนั้น เสียง ปรากฏต่อจาก สภาพที่กำลังรู้เสียง นั้น ต้องมีสภาพที่กำลังรู้เสียงนั้น เสียงนั้นจึงปรากฏ เพราะฉะนั้น **ลักษณะรู้ อาการรู้** ซึ่งทุกคนมีตั้งแต่เกิดจนตาย แต่เมื่อไม่พิจารณาจึงยึดถือว่าเป็นเรา เป็นตัวตนที่ได้ยินหรือที่เห็น เพราะไม่ได้รู้จริง ๆ ว่า ลักษณะของ สภาพรู้ หรือ ธาตุรู้ นั้นเป็นแต่เพียง ธาตุ ชนิดหนึ่งเช่นเดียวกับ รูปธาตุ อื่น ๆ แต่เมื่อเป็น นามธาตุ จึงไม่ใช่ รูปธาตุ และที่เป็นนามธาตุเพราะเหตุว่าเป็นสภาพรู้ เป็นลักษณะรู้ เป็นอาการรู้เท่านั้น

แม้ว่าจะได้พูดอย่างนี้มาสิบกว่าปี หรือต่อไปก็อาจจะถึงยี่สิบกว่าปี หรือว่าใคร ๆ ก็จะต้องค่อย ๆ กันไปถึงร้อยปีพันปีก็ตาม ก็ต้องแล้วแต่การระลึกได้ และการพิจารณาในขณะที่กำลัง เห็น ว่า เริ่มที่จะระลึกได้ใหม่ว่าขณะนี้ มีสภาพรู้ หรือว่าเป็นธาตุรู้ที่กำลังเห็น ที่กำลังได้ยิน ที่กำลังรู้สิ่งที่อ่อนแอ ที่กำลังคิดนึกเรื่องราวต่าง ๆ จนกว่าจะประจักษ์ว่าธาตุรู้ก็เกิดดับ ถ้ายังไม่ประจักษ์ว่า นาม ซึ่งเป็น ธาตุรู้ เกิดดับ รูป ซึ่ง ไม่ใช่ธาตุรู้ ก็เกิดดับ ถ้ายังไม่ประจักษ์ ก็ยังจะต้องศึกษาและฟัง **พระธรรมที่ทรงแสดงเรื่องของนามธรรมและรูปธรรม** ทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ ต่อไปเรื่อย ๆ แล้วก็พิจารณาต่อไปเรื่อย ๆ สติก็จะเริ่มระลึกบ้างที่ละเอียดที่ละน้อย **ไม่ใช่ว่าจะไปทำสติได้มากมาย**

ที่ถามว่าอะไรเป็นนามธรรม อะไรเป็นรูปธรรม ก็คือ ทุกขณะในขณะนี้เอง ถ้าสติระลึกก็จะรู้ลักษณะของนามธรรมประเภทต่าง ๆ รูปธรรมประเภทต่าง ๆ และก็รู้ว่าขณะนั้นไม่ใช่เราแน่นอน

คัดลอกจากหนังสือ “ธรรมภาณีสมัย” 80 ประเด็นธรรมจากการบรรยายและสนทนาธรรมของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์

ท่านสามารถเปิดอ่าน

สสค.สาร

ผ่านทาง website ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี www.cabinet.thaigov.go.th

เจ้าของ : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
 ที่ปรึกษา : เลขาธิการคณะรัฐมนตรี รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และผู้อำนวยการสำนัก/กองทุกท่าน
 ผู้จัดทำ : คณะทำงานจัดทำ สสค.สาร (boca@soc.go.th)
 วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้และรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นการเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้สนใจทั่วไปด้วย
 พิมพ์ที่ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา ถนนสามเสน กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2243-0611-3
 รหัส : สปค.52/03-07